

2020
-2024

TOIMINTAKERTOMUS

1 Alkusanat	4
2 Kyllin hyvän nuorisotyön arviointipaketti	6
2.1 NUPS-nuorisotyön perussuunnitelma	7
2.2 Kyselyt	7
2.2.1 Kysely toimintaan osallistuville nuorille	7
2.2.2 Kuntalaiskysely	8
2.3 Laatuksiteerit	9
2.3.1 Kriteeristökokoulutukset	9
2.4 Määrälliset mittarit	10
2.5 Tiedon yhteensovittaminen	10
3 Verkostot ja ryhmät	10
3.1 Verkostojen kausi	11
3.1.1 Arviointi ja dokumentointi -verkosto	11
3.1.2 Ehkäisevän päihdetyön verkosto	12
3.1.3 Johtamisen verkosto	12
3.1.4 Julkisten tilojen nuorisotyön verkosto	14
3.1.5 Monitoimitilat-verkosto	15
3.1.6 Nuorisotyö koulussa -verkosto	15
3.1.7 Pienten kuntien verkosto	16
3.1.8 Tehostetun nuorisotyön verkosto	16
3.1.9 Yhdenvertaisuusverkosto	16
3.1.10 Yhteisöllisen pelaamisen verkosto	17
3.1.11 Verkkonuorisotila	18
3.1.12 +16-verkosto	18
3.2 Ryhmien kausi	19
3.2.1 Toisella asteella nuorisotyötä tekevien keskusteluryhmä	19
3.2.2 Erityisnuorisotyön keskusteluryhmä	19
3.2.3 Harrastamisen Suomen mallin keskusteluryhmä	20
3.2.4 Jopo-ohjaajien keskusteluryhmä	20
3.2.5 Kestävän nuorisotyön keskusteluryhmä	20
3.2.6 Kulttuurisen nuorisotyön keskusteluryhmä	21
3.2.7 Mielen hyvinvoinnin vahvistajat	21
3.2.8 Nuorisotalo- ja tilatyöntekijöiden keskusteluryhmä	21
3.2.9 Nuorten tieto- ja neuvontatyön keskusteluryhmä	21
3.2.10 Seksuaalikasvatuksen keskusteluryhmä	22
3.2.11 Suunnittelijoiden keskusteluryhmä	22
3.2.12 Ungdomsarbete på svenska	22
4 Viestintä	23
4.1 Hyvinvoiva nuori kuntalainen -kampanja	23
4.2 Ammattiaikuiset-kampanja	24
4.3 Viestinnän kanavat	25
5 Tilaisuudet	26
5.1 Kanuunan verkostopäivät -tapahtuma	26
5.2 Tehostetun nuorisotyön koulutukset	26
5.3 Kunnallinen nuorisotyö Suomessa 2021 -seminaari	28
5.4 Kanuunan Hyvinvointiviikko	28
6 Tuotoksia	28
7 Yhteistyötä	29
7.1 Alueyhteistyö	29
7.2 Yhteistyöryhmät	29
8 Toiminnallinen kaksikielisyys	30
9 Ohjausryhmä, Digiryhmä ja pienten kuntien edustajat	30
10 Resurssit ja henkilöstö	32
11 Viimeiset sanat	33

Kyllin hyvän nuorisotyön arviointipaketti

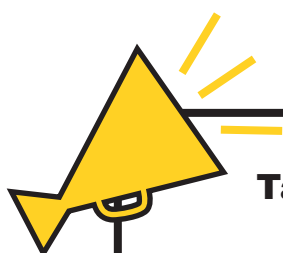
130

kuntaa hyödynsi

Yli **18 000**

kyselyvastausta

Arviointipaketin osia hyödynnetään jopa 130 kunnassa. Näissä kunnissa asuu 83 % suomalaisista lapsista ja nuorista ja työskentelee yli 90 % kunnallisen nuorisotyön tekijöistä. Toimintaan osallistuvien nuorten kysely on yksi paketin osista ja se toteutettiin viimeisenä toimintavuotena 81 kunnan 309 nuorisotilassa. Kyselyyn vastasi 7644 nuorta. Osaamiskeskuskauden aikana kyselyvastauksia kertyi yli 18 040.

Tapahtumat, seminaarit, koulutukset

934

tilaisuutta

Yli **15 800**

osallistumiskertaa

Kanuuna on järjestänyt yksin ja yhteistyökumppaneidensa kanssa 934 erilaista tilaisuutta, kuten tapaamista, seminaaria ja koulutusta. Tilaisuuksiin osallistuttiin yli 200 kunnasta. Esimerkiksi AVI-alueittain järjestettyihin tehostetun nuorisotyön koulutuksiin osallistuttiin 117 kunnasta. Kaikkiaan erilaiset tilaisuudet keräsivät 15 829 osallistumiskertaa.

Verkostot ja ryhmät

24

vertaisverkostoa
ja -ryhmää

Yli **100**

kunnasta osallistujia

Kanuunalla on osaamiskeskuskauden lopussa yhteensä 24 vertaiskehittämisverkostoa ja -keskusteluryhmää. Niiden toimintaan osallistuttiin jatkuvasti yli 100 kunnasta. Kauden aikana verkostoja ja ryhmiä mm. toimintojen ja tuotosten esittelyssä ja jalkauttamisessa on hyödyntänyt lähes 140 eri toimijaa nuorisoalalta.

1 Alkusanat

Tämä toimintakertomus on laadittu Sinulle, joka olet kiinnostunut Kunnallisen nuorisotyön kehittämisverkosto Kanuunan tekemisistä Kunnallisen nuorisotyön osaamiskeskuksessa kaudella 1.4.2020–31.3.2024. Kunnallisen nuorisotyön kehittämisverkosto Kanuuna, tästä eteenpäin tekstissä pelkkä Kanuuna, on toiminut kuudesta eri toimijasta muodostetun kunnallisen nuorisotyön osaamiskeskuskonsortion päätoteuttajana ja kantanut vastuun kehittämiskokonaisuudesta. Toimintakertomuksessa keskitymme siihen, miten Kanuuna omalta osaltaan toteutti rahoittajan eli opetus- ja kulttuuriministeriön osaamiskeskuselle antamia tehtäviä ja täytti niiden mukaiset tavoitteet hyödyntämällä ainutlaatuista verkostorakennettaan.

Kanuunan toimintaan ja tapahtumiin, kuten verkostotapaamisiin, koulutuksiin ja seminaareihin, on osallistuttu kuluneen osaamiskeskuskauden aikana yli 200 kunnasta. Näistä kunnista yli 100 on mukana toiminnassa säännöllisesti vertaiskehittämisverkostojen ja -keskusteluryhmien kautta. Verkostot ja -ryhmät ovat mahdollistaneet paitsi tiedon jakamisen, tuottamisen ja ilmiöihin tarttumisen, mutta myös nuorisotyölle hyödyllisten mallien kehittämisen ja jalkauttamisen valtakunnallisesti. Pitkäjänteisen työn tuloksena syntynyt Kyllin hyvän nuorisotyön arviointipaketti on niistä merkittävin, sillä sen osia käytetään jopa 130 kunnassa.

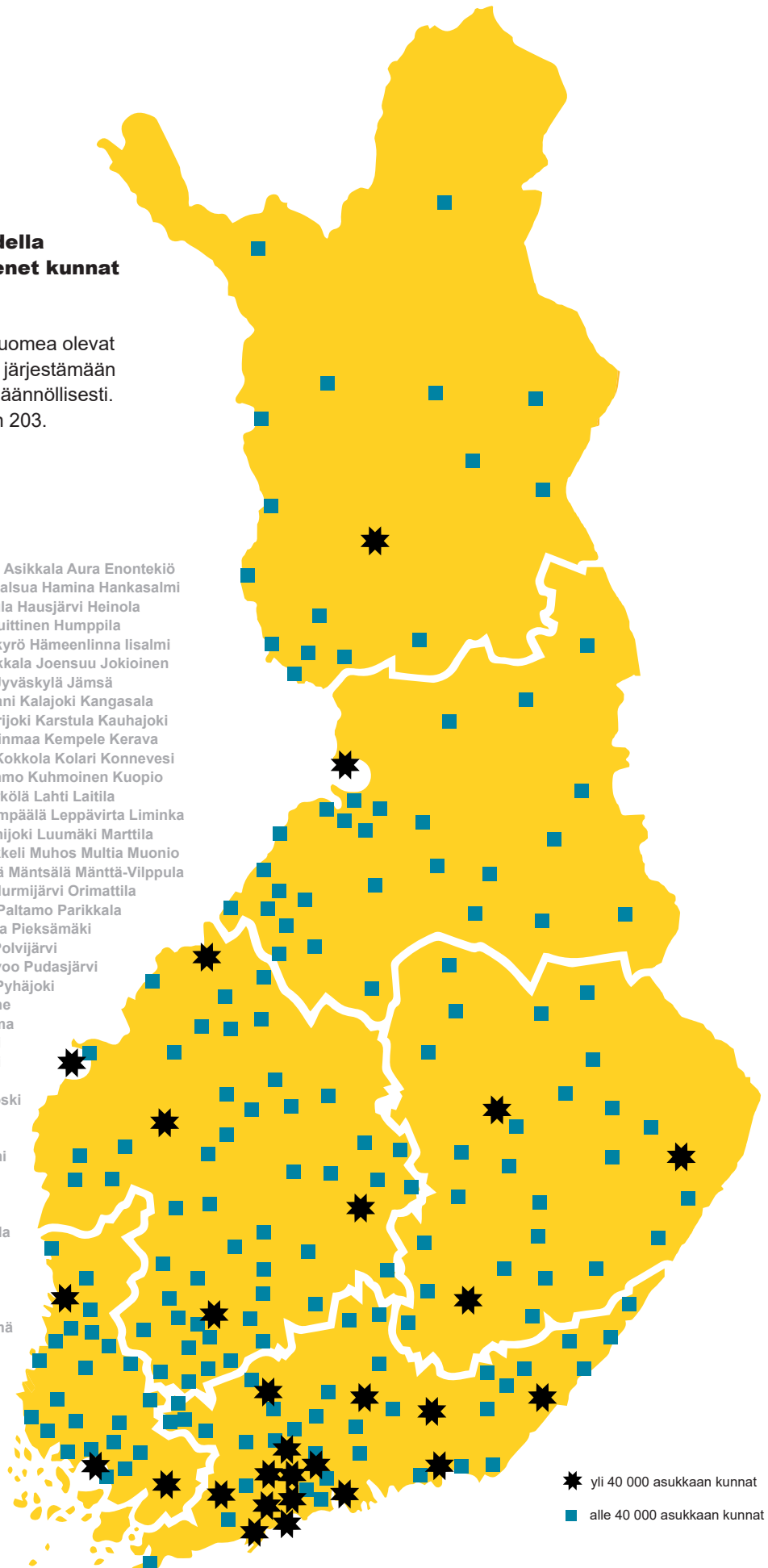
Kuvio esittää pelkistetysti, millä keinoilla Kanuuna omalta osaltaan on toteuttanut opetus- ja kulttuuriministeriön Kunnallisen nuorisotyön osaamiskeskuselle määrittämiä tehtäviä ja saavuttanut niiden mukaiset tavoitteet. Lisää tietoa tehtävistä ja tulosodotuksista saa OKM:n [tavoiteohjausasiakirjasta](#).

**Viimeistään
osaamiskeskuskaudella
2020–2024 myös pienet kunnat
löysivät Kanuunan.**

Kartta osoittaa ympäri Suomea olevat kunnat, joista Kanuunan järjestämään toimintaan osallistuttiin säännöllisesti. Näitä kuntia oli kaikkiaan 203.

Akaa Alajärvi Alavieska Alavus Asikkala Aura Enontekiö
Espoo Eura Eurajoki Evijärvi Halsua Hamina Hankasalmi
Hanko Harjavalta Hartola Hattula Hausjärvi Heinola
Helsinki Hirvensalmi Hollola Huittinen Humppila
Hyrnsalmi Hyvinkää Hämeenkyrö Hämeenlinna Iisalmi
Iitti Ikaalinen Imatra Inari Janakkala Joensuu Jokioinen
Joutsa Juuka Juupajoki Juva Jyväskylä Jämsä
Järvenpää Kaarina Kaavi Kajaani Kalajoki Kangasala
Kangasniemi Kannonkoski Karijoki Karstula Kauhajoki
Kauhava Kaustinen Kemi Keminmaa Kempele Kerava
Kihniö Kitee Kittilä Kokemäki Kokkola Kolari Konnevesi
Kontiolahti Kotka Kouvola Kuhmo Kuhmoinen Kuopio
Kurikka Kuusamo Kyyjärvi Kärkölä Lahti Laitila
Lappeenranta Laukaa Lemi Lempäälä Leppävirta Liminka
Liperi Lohja Loimaa Loppi Lumijoki Luumäki Marttila
Masku Merijärvi Merikarvia Mikkelä Muhos Multia Muonio
Mustasaari Mynämäki Myrskylä Mäntsälä Mänttä-Vilppula
Nakkila Nivala Nokia Nurmes Nurmijärvi Orimattila
Orivesi Oulainen Oulu Paimio Paltamo Parikkala
Pelkosenniemi Pello Pertunmaa Pieksämäki
Pielavesi Pietarsaari Pirkkala Polvijärvi
Pomarkku Pori Pornainen Porvoo Pudasjärvi
Punkalaidun Puumala Pyhtää Pyhäjoki
Pyhäjärvi Pälkäne Pöytyä Raahelä
Raisio Rantasalmi Ranua Rauma
Rautavaara Rautjärvi Riihimäki
Rovaniemi Ruokolahti Ruovesi
Rusko Salla Salo Sastamala
Savitaipale Savonlinna Savukoski
Seinäjoki Sievi Siikalatva Simo
Sipoo Siuntio Sodankylä Soini
Sotkamo Sulkava Suomussalmi
Suonenjoki Sysmä Taipalsaari
Taivalkoski Tammela Tampere
Tervola Teuva Tohmajärvi
Toholampi Tornio Turku Tuusula
Tyrvävä Ulvila Urjala Utajärvi
Uurainen Uusikaupunki Vaala
Vaasa Valkeakoski Vantaa
Varkaus Vehmaa Vehmersalmi
(Kuopio) Vesilähti Veteli Vieremä
Vihti Virolahti Virrat Ylitornio
Ylivieska Ylöjärvi Ypäjä
Äänekoski

★ yli 40 000 asukkaan kunnat
■ alle 40 000 asukkaan kunnat

Läpi koko osaamiskeskuskauden kaikilla kunnallisen nuorisotyön toimijoilla kokoon katsomatta on ollut mahdollisuus osallistua ja vaikuttaa kunnallisen nuorisotyön kehittämiseen Kanuunassa. Kanuunan kehittämän mallin myötä pienet kunnat ovat olleet edustettuina sekä Johtamisen verkostossa että ohjausryhmässä. Mallin mukaan valittujen pienten kuntien edustajien avulla on voitu varmistaa se, että pienissä kunnissa tehtävän nuorisotyön erityispiirteet on huomioitu kaikessa Kanuunan toiminnassa.

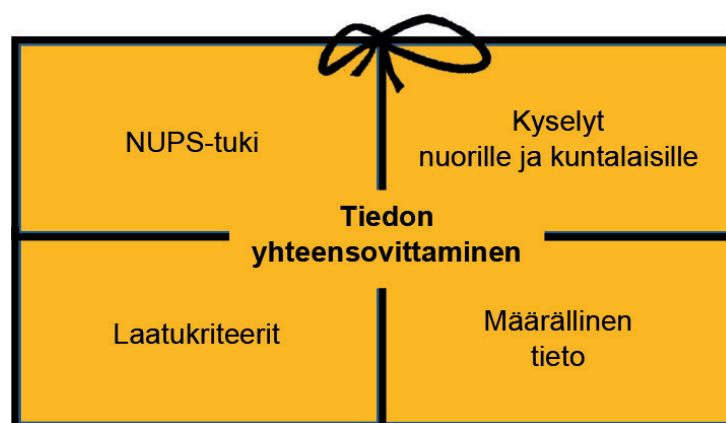
Kanuunan mallissa pienet kunnat ovat valinneet AVI-alueittain omat edustajansa Johtamisen verkostoon, johon kuuluivat myös 28 ison kunnan nuorisotyöstä vastaavat. Lisäksi pienten kuntien edustajat ovat valinneet keskuudestaan yhden, joka on edustanut kaikkia pieniä kuntia Kanuunan ohjausryhmässä. Pienten kuntien edustajilla on ollut myös oma, säännöllisesti kokoontuva ryhmänsä, jossa he ovat voineet keskustella ja pohtia Johtamisen verkostoon ja ohjausryhmään vietäviä pienten kuntien terveisiä.

Kanuuna on tarjonnut palvelujaan, kuten koulutuksia, seminaareja sekä verkostoja ja ryhmiä kaikille Manner-Suomen kunnille kokoon katsomatta. Pienissä kunnissa nuorisotyötä tekevät ovat tarttuneet viimeistään kauden 2020–2024 aikana moniin Kanuunan tarjoamiin mahdollisuuksiin. Erityistä kiitosta Kanuuna on saanut Pienten kuntien verkostosta, jonka toiminta on ollut avointa ja suunnattu kaikille pienissä tai harvaan asutuissa kunnissa nuorisotyötä tekeville työntekijöihin katsomatta.

2 Kyllin hyvän nuorisotyön arviointipaketti

Kanuunan pitkäjänteinen työ Kyllin hyvän nuorisotyön arviointipaketin parissa tuli päätökseensä, kun paketti kokonaisuudessaan valmistui viimeisen toimintavuoden aikana. Pakettia hyödyntämällä kunnalliset nuorisopalvelut voivat sanoittaa ja tehdä työtään näkyväksi, selkeyttää tavoitteitaan sekä arvioida tekemänsä työn laatua ja määrää. Paketin sisältämät osiot on muokattu siten, että niitä voisivat käyttää mahdollisimman monet kunnat valiten yhden tai useamman osa-alueen paketista käyttöönsä.

Kauden lopussa Kyllin hyvän nuorisotyön arviointipakettia tai sen osa-alueita hyödynnetään 130 kunnassa. Näissä kunnissa asuu 83 % alle 29-vuotiaista lapsista ja nuorista ja työskentelee yli 90 % kunnallista nuorisotyötä tekevästä ammattilaisista.

Kyllin hyvän nuorisotyön arviointipaketin osa-alueet tuottavat tietoa nuorilta, kuntalaisilta ja nuorisotyöntekijöiltä sekä toiminnoista ja nuorisotilojen kävijäasteesta.

2.1 NUPS-nuorisotyön perussuunnitelma

Nuorisotyön suhdeteoriaan pohjaavan arviointipaketin perustana on NUPS-nuorisotyön perussuunnitelma, jonka tekoprosessiin Kanuuna tarjosi kunnille tukeaan. Tuetut prosessit olivat kestoltaan 1–2 vuotta ja niihin sisältyi lähityöyhteisöpäiviä, tapaamisia verkossa ja työskentelyä Howspace-alustalla.

Kanuunan vertaistuulliseen prosessiin osallistui kauden aikana 26 kuntaa ja noin neljännes kaikista kunnallisen nuorisotyön tekijöistä. Osallistuneista kunnista 9 oli pieniä ja 17 isoja ja keskikokoisia. Pienten kuntien tuetut prosessit ajoittuivat vuosille 2020–2021 ja isojen ja keskikokoisten ja kuntien vuosille 2022–2023. Prosessit huipentuivat esittelytilaisuuteen Kanuunan verkostopäivillä elokuussa 2023. Tuettujen prosessien myötä syntyi myös NUPS-tukimateriaalit, jotka ovat kaikkien hyödynnettävissä. [Tukimateriaalit](#) ovat Kanuunan sivuilla materiaalipankissa.

Kanuunan tukemaan prosessiin osallistuneet kunnat: Liminka, Oulainen, Kangasala, Hattula, Juva, Puumala, Siikalatva, Suomussalmi, Heinola, Siuntio, Hamina, Nokia, Virrat, Kerava, Tammela, Tuusula, Riihimäki, Kouvola, Hämeenlinna, Rovaniemi, Kuopio, Kotka, Seinäjoki, Pori, Mikkeli ja Porvoo.

Kanuunan toimeksiannosta kuntien tukena ja fasilitaattorina prosesseissa toiminut tutkija ja työnohjaaja Minna Rauas jatkaa aiheen parissa. Hänen suunnitelmissaan on kirjoittaa tietokirja, jossa nuorisotyön tarkoitusta ja tavoitteita avataan hyödyntämällä NUPSia.

2.2 Kyselyt

Kyllin hyvän nuorisotyön arviointipaketti sisältää kaksi kyselyä, joista toinen on suunnattu toimintaan osallistuville ja toinen toimintaan osallistumattomille. Kanuuna on pyrkinyt tekemään kyselyiden toteutuksesta kunnille mahdollisimman vaivatonta. Vain vastausten kerääminen omassa kunnassa on ollut kuntien vastuulla.

Kunnat ovat voineet ilmoittautua mukaan toteutukseen nuoristyöstä vastaavan tai hänen valtuuttamansa henkilön toimesta. Ilmoittautumislomake on ollut kaikkien kuntien saatavilla Kanuuna uutiset -uutiskirjeessä ja Kanuunan nettisivuilla. Johtamisen verkostossa mukana oleville linkki ilmoittautumislomakkeeseen on lähetetty myös sähköpostitse.

Ilmoittautumisajan päätyttyä kunnat ovat saaneet Kanuunalta ohjeet, linkit ja QR-koodit sähköisiin kyselylomakkeisiin, joihin on voinut vastata suomeksi, ruotsiksi tai englanniksi. Kyselyt ovat olleet avoinna ja vastattavissa samanaikaisesti kaikissa kunnissa. Vastausajan päätyttyä Kanuuna on toimittanut jokaiselle mukana olleelle kunnalle sen omat vastaukset valmiina raporteina.

2.2.1 Kysely toimintaan osallistuville nuorille

Toimintaan osallistuville nuorille suunnattu kysely toteutettiin Kanuunan koordinoimana valtakunnallisesti kolme kertaa osaamiskeskuskauden aikana. Toteutukseen on osallistunut kuntia jokaiselta AVI-alueelta, ja kuntien koko on vaihdellut alle tuhannen asukkaan kunnista yli 200 000 asukkaan kuntiin. Vuosina 2022 ja 2023 toteutukseen osallistui lähes puolet kuntien nuorisotiloista. Aanutlaatuiseen käyttäjäkyselyyn on kertynyt kaikkiaan 18 040 kyselyvastausta. Aineistoa voidaan pitää valtakunnallisesti ja kansainvälisestikin merkittävänä.

Kyselyn avulla on kerätty tietoa siitä, miten kunnan nuorisotyö on onnistunut tukemaan nuorten itsenäistä kasvua sekä heidän suhteitaan toisiin nuoriin ja luotettaviin aikuisiin. Suhdeteoriaan nojaavat, nuorten tukemiseen liittyvät tehtävät ovat sellaisia, jotka koko kunnallisen nuorisotyön kenttä tunnustaa ja joihin kuntien NUPS-nuorisotyön perussuunnitelmat pohjautuvat. Kyselyn kautta nuoret siis arvioivat, miten NUPSin toteutus kunnissa on onnistunut.

Yli 18 000 kyselyvastausta siitä, miten kunnallinen nuorisotyö on onnistunut tehtävissään toimintaan osallistuneiden nuorten mielestä.

Kyselyä rakennettiin alun perin osana Lappeenrannan hallinnoimaa Oikeesti oikealla asialla -hanketta Etelä-Karjalassa. Nuorisotyöntekijöiden miettimiä kysymyksiä jatkojalostamalla tehtiin patteristo, joka pilotoitiin Lappeenrannan lisäksi myös Imatralla, Lemillä, Luumäellä, Parikkalassa, Rautjärvellä, Ruokolahdessa ja Taipalsaareissa sekä uudestaan vielä Kouvolassa, Muoniossa ja Suomussalmella. Kaikille Suomen kunnille yhteinen, suhdeteoriasta johdettu kysymyspatteristo valmistui keväällä 2021 yhteistyössä Kanuunan, nuorisotutkijoiden ja nuorisotyön ammattilaisten kanssa.

Kysely toteutettiin valtakunnallisesti ensimmäisen kerran syksyllä 2021. Mukana oli 53 kuntaa ja 249 nuorisotilaa. Kyselyyn vastasi 3393 nuorta. Vuoden 2022 kyselyssä mukana oli 75 kuntaa ja 303 nuorisotilaa. Kysely keräsi 7003 vastausta. Vuonna 2023 Oulu ja Lappeenranta pilotoivat kyselyä osana käyttämäänsä toiminnanohjausjärjestelmä Kompassia. Kun pilottikuntien keräämät vastaukset yhdistettiin Kanuunan koordinoimaan toteutukseen osallistuneiden kuntien vastausten kanssa, saatiin kuntien määräksi 81, nuorisotilojen määräksi 309 ja vastausten määräksi 7644.

Kyselyä on kehitetty toteutuksien välissä yhdessä kuntien kanssa. Esimerkiksi sanamuotoja on muokattu tulkinnanvaraisuuksien vähentämiseksi, kysymyksiä on lisätty ja kyselyn tuloksien palauttamista nuorille ja nuorisotyöntekijöille on mietitty kerätyn tiedon hyödyntämisen näkökulmasta. Viimeisimmässä toteutuksessa kunnilla oli mahdollisuus lisätä yhteiseen kysymyspatteristoon myös omia kunta- tai aluekohtaisia kysymyksiä. Tätä mahdollisuutta hyödynsi 30 kuntaa. Lisäämällä omia kysymyksiään valtakunnallisten kysymysten joukkoon, kunnat pystyivät yhdistämään ja vähentämään toteuttamiensa kyselyiden määrää.

Kanuunan koordinoimaan toteutukseen osallistuneet kunnat ovat joka vuosi saaneet omat kunta- ja tilakohtaiset raporttinsa noin kahden viikon kuluessa kyselyn päättymisestä. Tämän jälkeen kaikkien kuntien vastaukset on yhdistetty. Yhteenveto ollut kaikkien saatavilla [Looker Studio -verkkopalvelussa](#), jossa tuloksia on voinut tutkia ja suodattaa sekä vuosiluvun että kunnan koon mukaisesti.

Noin 9000 kuntapäättäjä on saanut Kanuunalta tietoa kyselyn tuloksista.

Tulokset ovat tarjonneet vertailukelpoista ja kunnallisen nuorisotyön kehittämistä palvelevaa tietoa. Tieto on ollut hyödynnettävissä paikallisesti, alueellisesti ja valtakunnallisesti. Tuloksista on lähetetty tietoa myös päättäjille. Niistä kertovaa postia Kanuunalta on saanut noin 9000 kuntapäättäjä.

Ensimmäisestä toimintaan osallistuvien nuorten kyselystä kirjoitettiin [Miten sinä sanoittaisit nuorisotyön kohtaamisosaamista?](#) -teksti Kynäilyä kunnallisesta nuorisotyöstä -blogisarjaan 3.2.2022.

2.2.2 Kuntalaiskysely

Toimintaan osallistumattomille suunnatun Kuntalaiskyselyn kehittäminen aloitettiin Lappeenrannan aloitteesta syksyllä 2022. Kuten toimintaan osallistuvien kysely, myös toimintaan osallistumattomien kysely perustui nuorisotyön suhdeteoriaan. Kyselyä pilotoitiin keväällä 2023 ja jo syksyllä kysely oli kaikkien kuntien hyödynnettävissä samalla tavalla ja samaan aikaan kuin toimintaan osallistuvien nuorten kysely. Kunnan nuorisopalveluilla oli mahdollisuus suunnata Kuntalaiskysely omien tarpeidensa mukaan toimintaan osallistumattomille nuorille, huoltajille, päättäjille tai sidosryhmille esimerkiksi kunnan hyvinvointisuunnitelman tarpeiden mukaisesti. Kuntalaiskyselyn avulla oli mahdollista kartoittaa, millaisia mielikuvia kunnan nuorisotyöhön liitettiin ja selvittää syitä siihen, miksi toimintaan ei osallistuttu.

Kanuunan koordinoimana kuntalaiskyselyn toteutti 58 kuntaa, ja vastauksia kertyi kaikkiaan 5067. Lappeenranta ja Oulu toteuttivat Kuntalaiskyselyn, kuten toimintaan osallistuvien nuortenkin kyselyn, Kompassin kautta. Kun näiden pilottikuntien keräämät vastaukset lisätään valtakunnallisiin lukuihin, saadaan kuntien määräksi 60 ja vastausten määräksi 5423.

2.3 Laatukriteerit

Kasvatuksen laatuun painottuvaa nuorisotyön kriteeristöä ryhdyttiin työstämään syksyllä 2021 Kanuunan Arviointi ja dokumentointi -verkoston tapaamisessa mukana olleiden yhteisellä päätöksellä. Uuden kriteeristön vertaiskehittämisen prosessi kesti yli kaksi vuotta ja siihen osallistui kokeneista vertaiskehittäjistä muodostuneen työryhmän lisäksi suuri joukko Kanuunan verkostoissa mukana olevia nuorisotyön ammattilaisia ympäri Suomen. Prosessiin kuului muun muassa kehittämistarpeiden määrittelyä, työpajoja ja tuotosten arviointia prosessin eri vaiheissa. Valmista kriteeristöä esiteltiin ensimmäisen kerran kaikille avoimessa webinaarissa 16.3.2023 ja uudestaan vielä 15.6.2023 ja 27.9.2023 järjestetyissä webinaareissa.

Nuorisotyön kriteeristön vertaiskehittäjien työryhmässä mukana olivat: Saara Kiiskinen Taipalsaarelta, Tuula Tissari Kotkasta, Ida Rauhala ja Anu Puolanne Oulusta, Minna Sirviö Helsingistä, Riitta Mikkonen Lappeenrannasta sekä Petra Sorvisto Espoosta. Työskentelyssä olivat mukana myös nuorisotutkijat Tomi Kiilakoski ja Eila Kauppinen sekä Kanuunan edustajat.

Tammikuussa 2022 Nuorisotyön kriteeristön kylkeen ryhdyttiin kehittämään kouluissa ja oppilaitoksissa tehtävän nuorisotyön itsearviointiin tarkoitettua lisäosaa. Lisäosaa työstettiin Nuorisotyö koulussa -verkostossa, toisella asteella nuorisotyötä tekevien keskusteluryhmässä ja työmuodon konkareista muodostetussa erillisessä työryhmässä. Kouluissa ja oppilaitoksissa tehtävän nuorisotyön kriteeristöä esiteltiin ensimmäisen kerran Kanuunan verkostopäivillä elokuussa 2023. Sittemmin sitä esiteltiin myös Etelä-Suomen alueen koulunuorisotyöntekijöiden verkostolle 12.1.2024, Lapin alueen koulunuorisotyöntekijöille 30.1.2024 ja Osaamiskeskus Nuoskan järjestämässä Uusi koulu XII -seminaarissa on 15.3.2024.

Kouluissa ja oppilaitoksissa tehtävän nuorisotyön kriteeristön vertaiskehittäjien työryhmässä mukana olivat: Ulla-Riitta Moilanen ja Jonna Wirén Lahdesta, Anu Vuotila ja Liisa Turula Oulusta, Lauri Hiltunen Helsingistä, Hannele Aho Ylivieskasta sekä Teemu Saarinen ja Anna-Leena Orava Vaasasta. Työskentelyyn osallistui myös Kanuunan edustajia ja nuorisotutkija Antti Kivijärvi. Työskentelyn taustoittamiseen prosessin alussa osallistuivat Siuntion, Kouvolan ja Lappeenrannan edustajat.

Kanuunan kirjoitus [Arviointikriteeristöä kehitettiin vertaisten kesken](#) julkaistiin Osallisuuden osaamiskeskuksen blogissa 13.9.2023.

2.3.1 Kriteeristökoulutukset

Kanuuna ryhtyi järjestämään kriteeristökoulutuksia kunnille syksyllä 2023. Tammikuun 2024 loppuun mennessä koulutusta oli tilannut ja saanut 78 kuntaa. Koulutukset toteutettiin seutukunnittain, mutta yksittäisille kunnille järjestettiin tarvittaessa myös omia koulutuksiaan. Kaikkiaan 18 koulutuksesta puolet järjestettiin kasvokkain ja puolet verkon välityksellä. Koulutuksissa painotettiin kuntien toiveiden mukaisesti itsearviointia tai auditointia tai tutustuttiin kriteeristöön ja sen käyttöön. Kouluttajina toimivat Kanuunan suunnittelijat ja työryhmissä mukana olleet vertaiskehittäjät.

78 kuntaa tilasi ja sai kriteeristökoulutusta.

Koulutusta saaneet kunnat: Asikkala, Enontekiö, Eurajoki, Hamina, Harjavalta, Hartola, Huittinen, Hyrynsalmi, Hyvinkää, Iitti, Imatra, Jyväskylä, Järvenpää, Kaarina, Kajaani, Kangasala, Kauhajoki, Kemi, Keminmaa, Kokemäki, Kokkola, Kolari, Kotka, Kouvola, Kuhmo, Kuopio, Kuusamo, Kärkölä, Lahti, Laitila, Lappeenranta, Lemi, Liminka, Loimaa, Luumäki, Marttila, Masku, Muonio, Mäntsälä, Nakkila, Nokia, Nurmijärvi, Orimattila, Oulu, Paimio, Paltamo, Parikkala, Pomarkku, Pori, Pudasjärvi, Pyhtää, Ranua, Rauma, Rautjärvi, Ristijärvi, Rovaniemi, Tornio, Salla, Savitaipale, Seinäjoki, Sipoo, Sodankylä, Sotkamo, Suomussalmi, Sysmä, Taipalsaari, Taivalkoski, Tampere, Turku, Tuusula, Ulvila, Uusikaupunki, Vaasa, Vantaa, Vesilahti, Virolahti, Ylitornio ja Ylöjärvi.

[Koulutusdiat](#) sekä [Nuorisotyön kriteeristöön](#) ja [Kouluissa ja oppilaitoksissa tehtävän nuorisotyön kriteeristöön](#) liittyvät aineistot ovat kaikkien hyödynnettävissä Kanuunan sivuilla materiaalipankissa.

2.4 Määrälliset mittarit

Kanuuna on ollut kunnallisen nuorisotyön tilastoinnin asiantuntija, jolta kunnat ovat saaneet tukea määrällisiin mittareihinsa liittyvissä kysymyksissä. Kanuunan kokemusta aihepiiristä on kartuttanut ensin kuntien käyttöön tehty kyselylomakkeen ja Excel-tiedoston yhdistelmä, sitten Logbook ja viimeisimpänä Lokikirja, joka poistettiin käytöstä vuoden 2022 lopussa.

Elinkaarensa loppua lähestynyt Lokikirja päätettiin poistaa käytöstä, koska uusia valtakunnallisia järjestelmiä oli jo tarjolla, eikä Lokikirjan jatkokehittäminen elinkaaren pidentämiseksi olisi ollut enää järkevää resurssien käyttöä. Alkujaan Lokikirjan oli tarkoitus korvata Logbook siihen saakka, kun kotimaisista lähtökohdista suunniteltu uusi dokumentointijärjestelmä valmistuisi.

Vaikka Kanuunan suunnitelma uuden järjestelmän suhteen jäi toteutumatta, ei sitä varten tehty työ mennyt hukkaan. Kanuunan Digiryhmän laatimaa vaatimusmäärittelyä ja rautalankamallia käytettiin sekä Kuntaliiton kehittämän NuoDon että Oulun kaupungin kehittämän Kompanssin pohjana. Lisäksi Lokikirjaan kerättyä tilastotietoa hyödynnettiin paitsi kunnissa, mutta myös valtakunnallisesti esimerkiksi Kanuunan ja Nuorisotutkimusseuran tuottamassa Hidasta kasvua ja lisääntyviä vastuita – Kunnallinen nuorisotyö Suomessa 2021 -tutkimusraportissa, joka julkaistiin kesäkuussa 2022.

2.5 Tiedon yhteensovittaminen

Tiedon yhteensovittamisen viimeisin vaihe käynnistyi syksyllä 2023 kun toiminnanohjausjärjestelmä Kompassilla pilotoitiin onnistuneesti nuorille suunnatun kyselyn toteutus kahdessa kaupungissa. Kunnat, jotka ovat toteuttaneet NUPS-prosessin tai vastaavan eli määritelleet ja sanoittaneet nuorisotyönsä, sitoutuneet itsearviointiin yhteisesti valmistellulla kriteeristöllä, toteuttavat nuorille suunnatun kyselyn, toteuttavat kuntalaisille suunnatun kyselyn ja keräävät määrällistä tietoa, voivat yhdessä määritellä vuosittain kyllin hyvän nuorisotyön vertailtavan tunnusluvun. Helppointa tiedon yhteensovittaminen on toiminnanohjausjärjestelmällä, mutta se ei ole mahdotonta ilmankaan.

3 Verkostot ja ryhmät

Nuorisotyön ammattilaisista muodostuvia vertaiskehittämisverkostoja Kanuunalla on ollut jo ensimmäisellä osaamiskeskuskaudella ja sitäkin ennen, mutta matalan kynnyksen vertaiskeskustelu-ryhmät tulivat osaksi toimintaa vasta koronan myötä toisen osaamiskeskuskauden alettua keväällä 2020. Osaamiskeskuskauden lopussa maaliskuussa 2024 Kanuuna piti sisällään 12 kehittämisverkostoa ja 12 keskusteluryhmää. Aivan kuin verkostot alusta saakka, myös ryhmät on perustettu kuntien toivomuksesta ja vastaamaan kunnallisen nuorisotyön tarpeisiin.

Kanuunan verkostot ja ryhmät kattavat lähes kaikki avoimen nuorisotyön muodot. Yhdessä ne muodostavat kehittämisalustan, jonka avulla mitä vaan yhdessä sovittua kehittämiskohdetta voidaan tarkastella laajalti eri tulokulmista. Verkostot ja ryhmät mahdollistavat paitsi tiedon jakamisen ja tuottamisen, mutta myös nuorisotyölle hyödyllisten mallien kehittämisen ja jalkauttamisen valtakunnallisesti. Lisäksi niillä on keskeinen rooli nuorisotyöntekijöiden ammatti-identiteetin ja osaamisen vahvistamisessa.

Verkostot ja ryhmät toimivat tärkeänä viestinnänvälineenä. Säännöllisten verkostotapaamisten ja keskustelutuokioiden kautta viestit ovat kulkeneet kunnista Kanuunaan ja Kanuunasta kuntiin. Tämä on mahdollistanut kuntien tarpeisiin ja toiveisiin vastaamisen sekä valtakunnallisiin ilmiöihin tarttumisen nopeasti. Kanuunan verkostoissa ja ryhmissä mukana olevien ammattilaisten kautta on tavoitettu yli sadan kunnan nuorisotyö. Ei siis ole ihme, että verkostojen ja ryhmien viestinnällisen arvon ovat vuosien varrella kuntien lisäksi huomanneet monet muutkin nuorisotalan toimijat, kuten yhdistykset, järjestöt, oppilaitokset, aluehallintovirastot, Kunnallisen nuorisotyön osaamiskeskuksen osatoteuttajat ja muut osaamiskeskukset. Osaamiskeskuskauden aikana verkostoja ja ryhmiä muun muassa toimintojen ja tuotosten esittelyssä ja jalkauttamisessa on hyödyntänyt lähes 140 kuntien ulkopuolista toimijaa.

Vertaiskehittämisverkostot

- Arviointi ja dokumentointi
- Ehkäisevä päihdetyö
- Julkisten tilojen nuorisotyö
- Johtamisen verkosto
- Monitoimitilat
- Nuorisotyö koulussa
- Pienet kunnat
- Tehostettu nuorisotyö
- Yhdenvertaisuus
- Yhteisöllinen pelaaminen
- Verkkonuorisotila
- +16

**Verkostojen ja ryhmien
kautta tavoitettiin yli
100 kunnan nuorisotyö.**

Vertaiskeskusteluryhmät

- 2. asteella nuorisotyötä tekevien ryhmä
- Erityisnuorisotyön ryhmä
- Harrastamisen Suomen mallin ryhmä
- Jopo-ohjaajien ryhmä
- Kestävän nuorisotyön ryhmä
- Kulttuurisen nuorisotyön ryhmä
- Mielen hyvinvoinnin vahvistajat
- Nuorisotaloissa ja -tiloissa työskentelevien ryhmä
- Nuorten tieto- ja neuvontatyön ryhmä
- Seksuaalikasvatuksen ryhmä
- Suunnittelijoiden ryhmä
- Ungdomsarbete på svenska

Kanuunan puheenvuoro Osallisuuden Teehetki-tilaisuudessa 20.8.2021 käsitteli verkostoja ja ryhmiä osallisuuden vahvistamisen ja yhteisen kehittämisen näkökulmista. [Puheenvuoro](#) on tallennettu Osallisuuden osaamiskeskuksen sivuille.

Kanuunan verkostoja ja ryhmiä käsittelevä [juttu](#) julkaistiin Nuorisotyö-lehden numerossa 1/2021 ja [Jos sul onni on, niin kätkemisen sijaan jakaisitko sen?](#) -teksti Kynäilyä kunnallisesta nuorisotyöstä -blogisarjassa 18.8.2022.

3.1 Verkostojen kausi

Jokaisella verkostolla on oma kehittämiskohteensa ja teemansa, joka käy ilmi jo verkoston nimestä. Verkostojen etä-, lähi- ja hybriditapaamisissa nuorisotyön ammattilaiset eri puolilta Suomea ovat tavanneet toisiaan säännöllisesti läpi osaamiskeskuskauden jakaen kokemuksia ja hyviä käytänteitä vertaistensa kesken. Verkostojen toimintaa, yhtä lukuun ottamatta, ovat koordinoineet ja fasilitoineet Kanuunan suunnittelijat.

3.1.1 Arviointi ja dokumentointi -verkosto

Arviointi ja dokumentointi -verkostossa on suunniteltu ja kehitetty nuorisotyön arviointia ja dokumentointia sekä eri tavoin kerättävän tiedon yhteensovittamista. Verkosto on ollut mukana toimintaan osallistuvien nuorten kyselyn suunnittelussa ja nuorisotyön kriteeristön kehittämisprosessissa. Verkosto on tehnyt tiivistä yhteistyötä läpi toimintakauden erityisesti Kanuunan Digiryhmän kanssa.

Toimintavuosi 2020–2021: 11 verkkokokoonontumista ja työpajoja verkossa.

Poikkeustilan takia verkosto kokoontui keskustelemaan enimmäkseen verkkokohtaamisten tilastointiin liittyvistä asioista. Verkosto oli keskeisessä roolissa laatimassa verkkokirjauksiin liittyvää ohjeistusta, joka otettiin käyttöön Kanuunan ylläpitämän Lokikirjan kirjauskäytännöissä. Verkosto oli mukana myös Kyllin hyvän nuorisotyön arviointipaketin kehittämisen alkumetreillä, kun pakettiin kuuluvaa, toimintaan osallistuvien nuorten kyselyä pilotoitiin Etelä-Karjalassa. Verkostolaiset olivat mukana miettimässä esimerkiksi keinoja nuorten motivoimiseen kyselyyn vastaamiseksi.

Toimintavuosi 2021–2022: 2 verkkokokoonontumista, 2 työpajaa hybridinä, 2 verkostotapaamista, joista toinen kasvokkain [Lahdessa](#) ja toinen [Lahdesta käsin hybridinä](#). Lisäksi 3 kriteeristöyöryhmän kokoonontumista.

Verkosto oli mukana kehittämässä Kyllin hyvän nuorisotyön arviointipakettia eteenpäin pohtien kokonaisuutta erityisesti digitaalisen ja verkkonuorisotyön näkökulmasta. Osa verkostolaisista oli mukana myös erillisessä työryhmässä, jossa kehitettiin laatukriteerejä ja mietittiin muita indikaattoreita, joita arviointipakettiin tarvittaisiin.

Toimintavuosi 2022–2023: 3 verkkokokoonontumista, 2 verkostotapaamista kasvokkain, joista toinen [Kouvola](#) ja toinen [Helsingissä](#).

Arviointipaketin kehittämistyö jatkui. Verkostotapaamisissa puheenaiheina ja työpajojen sisältöinä olivat muun muassa arviointikriteeristöjen kommentointi ja kehittäminen, pienten kuntien ääni arviointityössä ja tuotetun tiedon hyödyntäminen verkostolaisten omissa organisaatioissa. Verkostossa esiteltiin myös erilaisten tilastointi- ja toiminnanohjausjärjestelmien hyödyntämistä nuorisotyön tunnuslukujen tuottamisessa.

Toimintavuosi 2023–2024: 3 verkkokokoonontumista ja yhteensä 23 työpajaa, kriteeristöperehdytystä ja webinaaria.

Toimintavuoteen sisältyi paljon arviointipaketin jalkauttamista kunnallisen nuorisotyön kentälle. Verkosto oli mukana järjestämässä webinaareja, koulutuksia ja työpajoja, jotka liittyivät arviointikriteeristöjen käyttöön, kyselytulosten hyödyntämiseen ja tiedon yhteensovittamiseen.

3.1.2 Ehkäisevän päihdetyön verkosto

Ehkäisevän päihdetyön verkosto perustettiin vuonna 2021. Verkoston toiminta oli suunnattu erityisesti ehkäisevää päihdetyötä nuorten parissa tekeville, mutta tapaamisiin ja keskustelutuokioihin olivat tervetulleita myös muut aiheesta kiinnostuneet nuorisotyön ammattilaiset. Verkostoa vetivät EHYT ry:n Nuorisoalan osaamiskeskustoiminnan projektipäälliköt. Vuosina 2021–2022 vetäjänä toimi Marika Vartiainen. Hänen siirryttyänsä muihin tehtäviin vetovastuun otti Sari Anjala.

EHYT ry järjesti myös matalankynnyksen Ehkäisevän päihdetyön vinkkiklinikoita Kanuunan Discord-serverillä vuosina 2021–2022. Klinikoilla vinkkejä siitä, miten ehkäisevää päihdetyötä nuorten parissa voisi tehdä, antoi ehkäisevän päihdetyön asiantuntija Niina Himanka.

Toimintavuosi 2021–2022: 6 verkkokokoonontumista ja 7 vinkkiklinikkaa

Toimintavuosi 2022–2023: 4 verkkokokoonontumista, 4 vinkkiklinikkaa ja [verkostotapaaminen](#) Tampereella.

Toimintavuosi 2023–2024: 6 verkkokokoonontumista ja tapaaminen kasvokkain Kanuunan verkostopäivillä Lahdessa.

3.1.3 Johtamisen verkosto

Vuonna 2006 perustettu Johtamisen verkosto on Kanuunan verkostoista ainoa kutsuverkosto. Jäsenenä verkostossa ovat olleet 28 suurimman kaupungin nuorisotyöstä vastaavat ja pienten kuntien keskuudestaan valitsemat edustajat kaikilta AVI-alueilta. Osaamiskeskuskaudella verkosto on linjannut Kanuunan toimintaa opetus- ja kulttuuriministeriön määrittämien tehtävien ja tavoitteiden puitteissa.

Kanuunan muiden verkostojen tapaan Johtamisen verkosto on mahdollistanut oman työn jakamisen ja kehittämisen kollegojen kanssa myös nuorisotyöstä kunnissa vastaaville. Verkosto on kokoontunut vuosittain toukokuussa Teemaseminaarin ja marraskuussa Kanuuna-seminaarin merkeissä. Jälkimmäiseen seminaariin on liittynyt myös kaikille avoin Etkot-tilaisuus, joka on järjestetty aina varsinaista seminaaria edeltävänä päivänä. Kaksipäiväiset seminaarit on järjestetty pandemia-aikaa lukuun ottamatta aina kasvokkain.

Seminaarien välissä verkosto on pitänyt yhteyttä ja keskustellut aktiivisesti sähköisillä alustoilla, kuten Teams ja Howspace. Omassa Howspace-tilassaan verkosto on työstänyt mm. kannanottoja ja lausuntoja sekä toteuttanut lukuisia verkostolaisten toivomia pienimuotoisia kyselyjä ja kartoituksia tiedolla johtamisen tueksi.

Johtamisen verkosto laati kannanottoja, joita julkaistiin maakuntalehdissä ja Kanuunan omissa kanavissa. [Hyvin hoidettu kuntatalous on suomalaisen nuorisotyön kivijalka](#) -kannanotossa 4.9.2020 nostettiin esiin kunnallisen nuorisotyön moninaisuutta ja monialaisuutta. [Uhkaako kuntakokeilu nuorten palveluiden monialaisuutta?](#), -kannanotto 23.11.2020 poiki [jutun](#) Kuntalehteen heti seuraavana päivänä. Kannanoton jälkeen Kanuunan pj. Katariina Soanjärvi kutsuttiin Työllisyyden kuntakokeilujen ohjausryhmän kokoukseen 18.3.2021.

Toimintavuosi 2020–2021

Toimintavuoden kärkiteemoina olivat erityisesti korona ja siitä aiheutuneet muutokset ja haasteet nuorisotyössä, lähestyvät kuntavaalit ja niihin liittyvät tavoitteet sekä oppivelvollisuuden laajentuminen. Johtamisen verkoston kokoontumisissa keskustelutti myös työllisyyden kuntakokeilut, Harrastamisen Suomen malli ja ehkäisevän päihdetyön rautalankamalli. Kaikille keskustelua herättäneille aiheille löydettiin ja kehitettiin jatkotoimenpiteitä. Korona aiheutti yhtäältä haasteita kunnalliselle nuorisotyölle, toisaalta taas se nosti monessa kunnassa nuorisotyön arvostusta.

Toimintavuosi 2021–2022

Johtamisen verkoston pääteemat olivat kunnallisen nuorisotyön arviointi, joka on tiivistetty Kyllin hyvän nuorisotyön arviointipakettiin, nuorisotyön tutkimus, kuten Kunnallinen nuorisotyö Suomessa 2021 -julkaisu ja nuorille suunnattu kysely, edelleen oppivelvollisuuden laajentuminen, sote-uudistus sekä Kanuunan tulevaisuus kunnallisen nuorisotyön kehittäjänä ja edunvalvojana. Kanuunan Digiryhmän rooli korostui, kun arviointiin ja tiedon keräämiseen paneuduttiin laajemmin osana Kyllin hyvän nuorisotyön arviointipakettia.

Toimintavuosi 2022–2023

Johtamisen verkoston teemat liittyivät Kyllin hyvän nuorisotyön arviointipakettiin ja digitaalisuuteen, kuten verkkonuorisotilatyöhön. Toiminnanohjauksen, kriteeristöjen ja kyselyjen eteenpäin vieminen helposti käytettäväksi tiedolla johtamisen kokonaisuudeksi työllisti paitsi Digiryhmää, mutta myös muita Johtamisen verkostossa mukana olleita.

Arviointipaketin lisäksi Johtamisen verkostossa ja muissa Kanuunan verkostoissa, ryhmissä, seminaareissa ja webinaareissa leikanneita teemoja olivat korona, kestävä kehitys, Ukrainan sota, yhdenvertaisuus ja toivon luominen nuorisotyössä ja nuorisotyöllisin keinoin. Johtamisen verkostossa näitä teemoja käsiteltiin niin verkoston jäsenten, Kanuunan työntekijöiden, dosenttien ja tutkijoiden kuin nuoren ilmastoaktivistin alustuksilla.

Marraskuussa Kanuuna-seminaarissa tutustuttiin Kanuunan ja Nuorisotutkimusseuran julkaisuun Hidasta kasvua ja lisääntyviä vastuita – Kunnallinen nuorisotyö Suomessa 2021. Itlan tutkimusprofessori Tiina Ristikari alusti raportin pohjalta keskusteluun siitä, miten monialaista työtä johdetaan ja miten sen vaikuttavuutta arvioidaan. Nuorisotutkija Tomi Kiilakoski kommentoi Ristikarin ajatuksia. Ohjelmassa oli myös yhteistä pohdintaa siitä, nostetaanko tutkimusraportista jotain tiettyjä asioita Johtamisen verkostossa tarkastelun alle tulevana vuotena.

Toimintavuosi 2023–2024

Johtamisen verkoston työskentelyalustaksi vakiintunut Howspace-alusta toimi hyvin organisaatiot ylittävässä yhteistyössä. 81 Howspace-työtilaan kutsutusta 74 otti kutsun vastaan ja heistä 48 osallistui kommentointiin aktiivisesti. Kaikkiaan työtilassa vierailtiin yli 3247 kertaa. Howspaceessa vaihdettiin tietoa, yhteissuunniteltiin tapaamisten ohjelmat ja jaettiin osaamista yli kahdestakymmenestä eri teemasta, kuten ostopalveluiden käytöstä, avustustenjakamisesta ja uhkatilannekoulutuksista. Howspaceessa jaettiin myös linkit tiedolla johtamisen tueksi tehtyihin kartoituksiin.

Kanuunan eri verkostoissa puhututti julkiseen keskusteluun nousut nuorten väkivalta ja jengiytyminen, ns. Ruotsin tie. Johtamisen verkosto päätti lähteä Ruotsiin paikan päälle kuulemaan, mikä tilanne oikeasti on ja mitä voisimme oppia ruotsalaisilta. Tutustumismatka toteutettiin perinteiseen Teemaseminaariaikaan toukokuussa. Kohteena oli Swedish Association of Local Authorities and Regions (Ruotsin ”Kuntaliitto”) eli SALAR ja sen asiantuntijat Nils Munthe ja Anders Nordh sekä asiantuntijat Bernard le Roux ja Martin Dialogesta. Tutustumismatkan [matkaraportin](#) kirjoitti kuntien nuorisotyöstä vastaavien matkassa ollut nuorisotutkija Eila Kauppinen. Päivän päätteeksi pohdittiin mahdollista jatkotyöskentelyä, joka olisi verkostopäivistä erillinen prosessi, esimerkiksi koulutus nuorisotyöntekijöille ja johtajille.

Lokakuussa 2023 Kanuunan Yhdenvertaisuusverkosto toteuttikin Rauhankasvatusinstituutin kanssa opintovierailun Tukholmaan. Vierailun aikana verkosto tutustui [Fryshusetin](#) toimintaan Husbyssa ja Hammarbyssa. Helmikuussa 2024 RKI ja Kanuuna järjestivät Helsingissä kahden päivän Konfliktit ja niiden kanssa työskentely dialogisesti nuorisotyössä -koulutuksen nuorisotyöntekijöille.

Kanuuna-seminaarin Etkoilla marraskuussa 2023 Kokkolassa oltiin taas Digitaalisuus nuorisotyössä -teeman äärellä. Ohjelmassa oli Verkon merkitys nuorten sosiaalisen pääoman rakentumisessa -kyselytutkimuksen esittelyä, mediakasvatusta ja tutustumista valtakunnallisen verkkonuorisotilan pilottiin. Seuraavan päivän seminaarissa pureuduttiin erityisesti koulussa tehtävään nuorisotyöhön. Teemaa käsiteltiin Nuorisotutkimusseuran ja Kanuunan keväällä toteuttaman kunnallisesta nuorisotyöstä 2023 -kyselyvastausten kautta NTS:n johdolla. Keskustelua käytiin myös syys-lokakuussa toteutetusta, Johtamisen verkostolle suunnatusta kyselystä, joka sekä liittyy kouluilla työskentelyyn. Pienimuotoisen kyselyn vastauksia läpi käymällä voitiin todeta, että koululla tehtävän muun kuin opetustyön koordinointi oli monessa kunnassa sekavaa niin toimijoiden, kuin koulun henkilökunnan ja myös oppilaiden ja huoltajien näkökulmasta. Seminaarin ohjelmaan kuuluivat myös jo vakioiteemaksi nousseet Ohjaamot.

3.1.4 Julkisten tilojen nuorisotyön verkosto

Julkisten tilojen nuorisotyön verkosto on koonnut yhteen jalkautuvaa nuorisotyötä tekeviä, pyörillä ja raiteilla nuorisotyötä tekeviä, kauppakeskuksissa ja kirjastoissa nuorisotyötä tekeviä sekä Ankkuri-tiimeissä mukana olevia nuorisotyöntekijöitä. Syksyllä 2023 verkoston löysivät myös monet uusissa jengihankkeissa aloittaneista työntekijöistä.

Ajantasasta tietoa julkisiin ja puolijulkisiin tiloihin jalkautuvilta verkostolaisilta ovat saaneet paitsi Kanuuna ja sen muut verkostot, mutta myös muut toimijat, kuten poliisi sekä sosiaali- ja sovittelutyötätekevät. Viimeisen toimintavuoden lopulla verkosto laati ajankohtaiskatsauksen kuntien jalkautuvasta nuorisotyöstä. [Katsaus](#) on kaikkien hyödynnettävissä ja se on tallennettu Kanuunan sivuille materiaalipankkiin.

Toimintavuosi 2020–2021: 6 verkkokokoukosta.

Toimintavuosi 2021–2022: 5 verkkokokoukosta ja [verkostotapaaminen](#) Lahdessa.

Toimintavuosi 2022–2023: 4 verkkokokoukosta ja [verkostotapaaminen](#) Torniossa.

Toimintavuosi 2023–2024: 4 verkkokokoukosta ja tapaaminen Kanuunan verkostopäivillä kasvokkain.

3.1.5 Monitoimitilat-verkosto

Monitoimitiloissa työskenteleville tarkoitettussa verkostossa on tarkasteltu yhteisöä ja eri toimijoiden välistä yhteistyötä monitoimitilassa. Monitoimitiloja rakennetaan koko ajan lisää ja niissä työskentelevien nuorisotyöntekijöiden määrä kasvaa. Koska monessa paikassa esiin ovat nousseet samat haasteet ja onnistumiset, syksyn 2023 aikana verkostolaisten kokemusten pohjalta koottiin vinkkejä monitoimitilan suunnitteluun ja käyttöön. [Kootut vinkit](#) ovat kaikkien saatavilla Kanuunan materiaalipankissa.

Toimintavuosi 2020–2021: 6 verkkokokoukosta, joissa aiheina mm. koronan vaikutukset monitoimitiloissa työskentelevien työhön, missä ja miten työskennellään, kenen kanssa ja millä alustoilla.

Toimintavuosi 2021–2022: 5 verkkokokoukosta, joissa aiheina mm. rakenteilla olevien monitoimitilojen suunnittelussa ja toteutuksessa hyväksi todetut tavat, turvallisten tilojen rakentaminen sekä monitoimitiloissa työskentelevien toimijoiden välisen yhteistyön edellytykset ja menetelmät.

Toimintavuosi 2022–2023: 5 verkkokokoukosta, joissa aiheina mm. monitoimitilojen suunnittelun ja yhteisten pelisääntöjen tärkeys, yhteisen toimintakulttuurin rakentamisen edellytykset ja haasteet, yhteistyökokemukset, yhteisten tilojen käyttökokemukset ja tilaratkaisujen vaikutukset yhteistyöhön.

Toimintavuosi 2023–2024: 4 verkkokokoukosta, joissa aiheina mm. väkivalta- ja uhkatilanteet sekä niihin liittyvät ohjeistukset, tilavaraukset ja asiakaspalvelu, maahanmuuttajanuorten kanssa tehtävästä työstä nousevat vaatimukset, kuten kielen ja kulttuurin ymmärrys. Kasvokkain verkostolaiset tapasivat Kanuunan verkostopäivien yhteydessä, kun ohjelmassa oli tutustumismatka lahtelaiselle monitoimitilalle.

3.1.6 Nuorisotyö koulussa -verkosto

Verkosto on koonnut yhteen nuorisotyötä kouluissa tekeviä ammattilaisia työntekijöihin katsomatta lähes kymmenvuoden ajan. Viimeisinä vuosina verkosto on tarjonnut tietoa, kehittämisideoita ja vertaistukea erityisesti työmuodon parissa uusina aloittaneille työntekijöille. Heille verkoston tuki oman ammatti-identiteetin rakentamisessa koulu- ja oppilaitosympäristössä on ollut tärkeää.

Verkostossa mukana olleet osallistuivat Kyllin hyvän nuorisotyön arviointipaketissa olevan Nuorisotyön kriteeristön kehittämisprosessiin. Verkoston kokeneimmat konkarit olivat mukana myös erillisessä vertaistiryhmässä, joka työsti kriteeristöön lisäosan kouluissa ja oppilaitoksissa tehtävän nuorisotyön itsearviointia varten.

Kanuunan [Opettajan apukäsiä vai nuorisotyön ammattilaisia? -kirjoitus](#) julkaistiin Kynäilyä kunnallisesta nuorisotyöstä -blogisarjassa 7.10.2021 ja nuorisotyötä koulussa käsittelevä [artikkeli](#) LIITO-lehden numerossa 3 / 2021. Kanuunan ja Allianssin yhteinen [Kenen ehdoilla nuorisotyötä kouluissa ja oppilaitoksissa tehdään](#) -kirjoitus julkaistiin 27.1.2023 Allianssin blogialustalla.

Toimintavuosi 2020–2021: 8 verkkokokoukosta, joissa aiheina mm. koronan vaikutukset työhön, erityisavustuksen hakeminen, nuorten ja yhteistyökumppaneiden kokemukset koulunuorisotyöstä sekä koulunuorisotyöntekijän rooli yhteisöllisessä oppilashuoltotyössä. [Verkostotapaaminen](#) oli tarkoitus järjestää kasvokkain, mutta se siirrettiin verkkoon.

Toimintavuosi 2021–2022: 14 verkkokokoukosta, joissa aiheina mm. yhteistyö koulun muun henkilöstön kanssa, luokkahavainnoinnin tavoitteet, menetelmät ja jatkotyöstö, tukioppilastoiminta, sosiaalista mediaa ja verkkokiusaamista käsittelevät materiaalit, kokemukselliset menetelmät, mielenterveyden vahvistaminen kouluissa ja oppilaitoksissa sekä koulussa tehtävän nuorisotyön arviointi. [Verkostotapaaminen](#) järjestettiin hybridinä Lahdesta käsin. Tilaisuus toimi lähtölaukauksena koulussa tehtävän nuorisotyön kriteeristötyölle.

Toimintavuosi 2022–2023: 9 verkkokokoonontumista, joissa aiheina mm. kunnallisen nuorisotyön ja seurakunnan yhteistyön mahdollisuudet ja kokemukset koululla tehtävässä nuorisotyössä, lasten ja nuorten sosiaalisten tilanteiden pelko ja nuorisotyöntekijän rooli, kun kouluun meno ahdistaa oppilaita, työssä jaksaminen, luovien menetelmien käyttö ryhmädynamiikan vahvistamisessa, laatukriteerit, nuorisotyöntekijän tehtävänkuva koulussa. [Verkostotapaaminen](#) järjestettiin kasvokkain Lappeenrannassa. Tapaamisen ohjelmaan sisältyi mm. työpaja koululla tehtävän nuorisotyön arviointikriteeristöä.

Toimintavuosi 2023–2024: 9 verkkokokoonontumista, joissa aiheina mm. mitä tulee ottaa huomioon pakolaistaustaisten nuorten kanssa toimiessa, vape eli sähkökupakka ja muut nikotiinituotteet, someilmiöt ja työn roolitus, kouluissa ja oppilaitoksissa tehtävän nuorisotyön itsearviointi- ja auditointikriteeristö.

3.1.7 Pienten kuntien verkosto

Pienten kuntien verkosto on tarjonnut vertaistuellisen foorumin pienissä ja harvaan asutuissa kunnissa nuorisotyötä tekeville. Verkoston toimintaan on osaamiskeskuskauden aikana osallistuttu noin 60 kunnasta. Osalla osallistuneista ei ollut ollut omassa kunnassaan yhtään kollegaa, jonka kanssa nuorisotyön arkea ja kehittämiseen liittyviä ajatuksia olisi voinut jakaa.

Verkostossa yhdessä kehitetty Kuulumisia Kyliltä -vertaisjakamisen konsepti vakiintui pysyväksi osaksi verkkokeskustelutuokioiden ohjelmaa vuoden 2021 loppupuolella. Sittenkin mukana olleet ovat päässeet omilla vuoroillaan esittelemään kuntansa nuorisotyötä ja nostamaan esiin sellaisia toimintatapoja ja käytäntöjä, jotka he ovat itse todenneet toimiviksi pienen kunnan nuorisotyössä. Konseptin myötä monet hyvät mallit ovatkin jatkjalostuneet ja levinneet pieniin kuntiin ympäri maata.

Verkostossa mukana olevat kirjoittivat yhdessä blogitekstin otsikolla [Pienen kunnan nuorisotyössä puuhastellaan mukavia](#). Teksti julkaistiin Kynäilyä kunnallisesta nuorisotyöstä -blogisarjassa 11.1.2024.

Toimintavuosi 2020–2021: 17 verkkokokoonontumista

Toimintavuosi 2021–2022: 9 verkkokokoonontumista ja [verkostotapaaminen](#) Lahdesta käsin siten, että osa puhujista oli paikan päällä, mutta osallistujat etänä.

Toimintavuosi 2022–2023: 8 verkkokokoonontumista ja [verkostotapaaminen](#) Taipalsaassa ja Lappeenrannassa.

Toimintavuosi 2023–2024: 10 verkkokokoonontumista ja tapaaminen Kanuunan verkostopäivillä Lahdessa.

3.1.8 Tehostetun nuorisotyön verkosto

Verkosto on kehittänyt toimintoja tehostetun nuorisotyön ympärille, järjestänyt koulutuksia ja tukenut tehostetun nuorisotyön suunnitelmien laatimisessa. Osaamiskeskuskauden aikana verkosto on toteuttanut 11 tehostetun nuorisotyön koulutusta, joihin on osallistututtu 117 kunnasta, ja tarjonnut tukea tehostetun nuorisotyön suunnitelmien laatimiseen verkkovälitteisellä Sparrauslinikalla 8 kertaa. Lisäksi verkosto on järjestänyt kaikille avoimia verkostotapaamisia vaihtuvilla ajankohtaisteemoilla. Kouluttajina ja sparraajina ovat toimineet verkostossa aktiivisesti mukana olleet, kokeneet vertaiskouluttajat. Verkosto on osallistunut ja tuottanut ohjelmaa myös valtakunnallisille Kirkon kasvatuksen päiville ja Nuori-tapahtumaan.

Lisää tietoa AVI-alueittain järjestetyistä tehostetun nuorisotyön koulutuksista saat kappaleesta 6.2. Tehostetun nuorisotyön koulutukset.

3.1.9 Yhdenvertaisuusverkosto

Yhdenvertaisuusverkoston johtoajatuksena on ollut yhdenvertaisuuden ja ihmisoikeusnäkökulman huomioiminen nuorisotyön eri työmuodoissa. Toimintakauden aikana verkosto on pureutunut moninaisuuteen liittyviin teemoihin ja osallistunut Nuorisotyön kriteeristön ja sen lisäosan kehittämisprosesseihin muun muassa kommentoimalla kriteeristöjen sisältöjä yhdenvertaisuuden näkökulmasta.

Viimeisenä toimintavuotena verkosto teki opintovierailun Tukholmaan, jossa se tutustui Dialoguesin ja Fryshusetin toimintaan. Kauden päätteeksi verkosto järjesti yhteistyössä Rauhankasvatusinstituutin kanssa Konfliktit ja niiden kanssa työskentely dialogisesti -koulutuksen. Koulutus oli suora jatkumo opintovierailulle. [Matkakertomus](#) on tallennettu Kanuunan sivuille materiaalipankkiin.

Toimintavuosi 2020–2021: 2 verkkokokoonotumista. Yhdenvertaisuusverkoston toimintavuoden helmi oli yhdenvertaisuusverkostolaisen, Ville Leinon, opinnäytetyönä syntynyt ARVI-työkalu, joka on suunniteltu vammaisten tarpeita palvelevan nuorisotyön laadun arvioimiseksi. ARVI:ssa käytetyille kriteereille ja indikaattoreille luotiin pohja vuotta aiemmin Yhdenvertaisuusverkoston tapaamisessa. Verkoston jäseniä on ollut mukana kehitystyössä myös tapaamisen jälkeen.

Toimintavuosi 2021–2022: 3 verkkokokoonotumista ja [verkostotapaaminen](#) Helsingissä. Vuoden päätavoitteena oli osallisuuden ja vertaisuuden palauttaminen verkoston toimintaan, ja siinä verkosto onnistui.

Toimintavuosi 2022–2023: 6 verkkokokoonotumista ja [verkostotapaaminen](#) Lahdessa. Verkostolaiset kouluttautuivat Yhdenvertaisuusavaimen eli nuorisotyön yhdenvertaisuuden arvioinnin työkalun käytön ohjaajiksi. Lisäksi verkostolaiset kommentoivat valmistumassa olevia laatukriteereitä yhdenvertaisuuden näkökulmasta.

Toimintavuosi 2023–2024: 4 verkkokokoonotumista. Verkosto teki suunnitelmiansa mukaisen opintovierailun Tukholmaan ja järjesti kaikille Kanuunan verkostoille suunnatun jatkokoulutuksen Helsingissä.

3.1.10 Yhteisöllisen pelaamisen verkosto

Yhteisöllisen pelaamisen verkostossa on jaettu osaamista ja hyviä käytäntöjä sekä keskusteltu erityisesti digitaalisesta pelaamisesta ja esportista. Verkoston pääasiallisena keskustelualustana on toiminut Kanuunan Discord-serverillä olevat teksti- ja puhekanavat. Tervetulleita mukaan verkostoon ovat olleet kaikenlaisia pelejä nuorisotyössä hyödyntävät ammattilaiset.

Toimintavuosi 2020–2021: 2 verkkokokoonotumista ja [webinaari](#).

Verkosto perustettiin kuntien toiveesta osaamiskeskuskauden ensimmäisen vuoden aikana. Etänä toteutetuissa keskusteluissa käsiteltiin e-urheilua ilmiönä, pelitoiminnan käynnistämistä nuorisotyön toiminnaksi ja pelien ikärajojen noudattamisen tulkintaa KaVin uusien ohjeistusten myötä. Verkostolaiset kommentoivat Kanuunan ja Verken yhdessä laatiman Esports-tietopaketin sisältöä.

Toimintavuosi 2021–2022: 9 verkkokokoonotumista ja yksi [verkostotapaaminen](#) Hyvinkäällä. Toisena toimintavuonna verkostossa keskusteltiin ja jaettiin tietoa pelitoiminnan hyödyntämisestä nuorisotyön eri työmuodoissa. Etsivässä työssä toteutetusta pelitoiminnasta kuultiin paljon, ja pelaamisen ympärille rakennetut hankkeet ympäri Suomea pääsivät kertomaan omasta toiminnastaan muille pelitoimintaa järjestäville. Keskusteluissa pohdittiin myös yhteistyön tekemisen eri muotoja yleensä pienillä resursseilla järjestettävän pelitoiminnan rikastuttamiseksi. Näiden keskustelujen pohjalta suunniteltiin ensimmäisen kasvokkaisen tapaamisen ohjelmaa Hyvinkäälle. Hyvinkään verkostotapaaminen toteutettiin hybridinä, ja siellä käsiteltiin yhteistyötä järjestöjen ja kaupallisten toimijoiden kanssa.

Toimintavuosi 2022–2023: 7 verkkokokoonotumista ja webinaari saavutettavasta pelitoiminnasta. Kolmannen vuoden aikana verkostossa käsiteltiin paljon pelaamisen saavutettavuutta ja yhdenvertaisuutta. Non-Toxic-hankkeen työntekijöiden kanssa keskusteltiin paljon pelaamiseen liittyvien ilmiöiden vaikutusta siihen, että osa nuorista ei koe olleensa tervetulleita peliyhteisöihin ja -tiloihin. Yhdenvertaisemman pelikulttuurin edistämisen lisäksi keskustelu kääntyi myös fyysiseen saavutettavuuteen pelaamiseen liittyen. Verkosto järjestikin webinaarin yhteistyössä Microsoftin kanssa, jossa esiteltiin pelikehittämiseen ja pelaamiseen liittyviä käytäntöjä ja apulaitteita. Kiinnostus webinaaria kohtaan poiki myös koulutuksen Microsoftin Adaptive Controllereiden käyttöön nuorisotyössä.

Toimintavuosi 2023–2024: 5 verkkokokoonontumista ja [koulutus](#) Espoossa. Neljännen vuoden aikana verkosto järjesti koulutuksen Espoossa Microsoftin konttorilla. Paikalle saapui pelitoiminnasta vastaavia ja pelitoimintaa järjestäviä nuorisotyöntekijöitä ympäri Suomea, ja koulutuksen seurauksena saavutettavia pelilaitteita hankittiin usealle nuorisotilalle. Koulutuksen saaneet verkostolaiset olivat mukana esittelemässä laitteita Kanuunan verkostopäivillä Lahdessa elokuussa. Mielenkiinto laitteita ja yhdenvertaisempaa pelikulttuuria kohtaan oli suurta. Verkkokokoonontumisissa käsiteltiin syksyn 2023 aikana pelikulttuuria ja pelejä taiteen kontekstissa. Kokoonontumisissa esiteltiin esimerkiksi Capital of Game Art -hankkeen tuotoksia ja puhuttiin kulttuurisen nuorisotyön ja pelitoiminnan rajapinnoista.

3.1.11 Verkkonuorisotila

Verkkonuorisotila toimi verkkonuorisotilatyöstä kiinnostuneiden ja sitä tekevien vertaiskehittämisen verkostona. Se mahdollisti verkkonuorisotilatyön yhteiskehittämisen ja valtakunnallisen pilotin toteuttamisen.

Verkkonuorisotilapilotin taustalla oli tarve tavoittaa myös niitä nuoria, jotka viettivät vapaa-aikaansa verkossa siitä huolimatta, että fyysiset nuorisotilat olivat auki taas pandemian jälkeen. Kanuunan tekemä tarvekartoitus perustui Lokikirjakirjauksiin ja Johtamisen verkoston jäsenille suunnattuun kyselyyn.

Verkkonuorisotilatyön tarpeellisuudesta ja mahdollisuudesta yhdistää kuntien resursseja keskusteltiin Teemaseminaarin Etkot-tilaisuudessa keväällä 2022. Kaikille avoimessa tilaisuudessa myös pienemmällä kunnilla ja muilla toimijoilla oli mahdollisuus ilmaista mielipiteensä ja kiinnostuksensa yhteistä verkkonuorisotilaa kohtaan. Koska kiinnostuneita oli useita, päätettiin asian kanssa edetä.

Vuoden 2022 lopulla valtakunnallisen verkkonuorisotilan pilotointia varten perustettiin ohjausryhmä, jonka tehtävänä oli tukea prosessin etenemistä. Vuoden 2023 keväällä koottiin yhteen verkkonuorisotilan luomisesta ja kehittämisestä käytännön tasolla kiinnostuneet nuorisotyön ammattilaiset. Syksyllä 2023 kunnallisen nuorisotyön yhteinen verkkonuorisotila Discordissa oli valmis pilotoitaviksi.

Marraskuussa 2023 alkanut ja tammikuussa 2024 päättynyt pilotti tarjosi kaikille kunnille mahdollisuuden kokeilla verkkonuorisotilatyötä. Nuoria pilotin aikana tavoitettiin yli 600 osallistumiskerran verran. Sekä mukana olleilta ohjaajilta että toimintaan osallistuneilta nuorilta kerättiin palautetta ja kehittämisideoita jokaisen aukiolon yhteydessä. Pilotin lopputulemana syntyi [Prosessikuvaus valtakunnallisen verkkonuorisotilan pilotista](#).

Pilottiin sen eri vaiheissa osallistuivat: Espoo, Hyrynsalmi, Kajaani, Kuopio, Lahti, Lappeenranta, Lohja, Muurame, Mäntyharju, Nurmijärvi, Oulu, Rovaniemi, Simo, Suomussalmi, Tampere ja Vantaa sekä Folkhälsan, Kuntaliitto, Netari, Verke, ja Humak opinnäytetyötä tehneen opiskelijansa kautta.

3.1.12 +16-verkosto

+16-verkosto on tarkoitettu yli 16-vuotiaille suunnatun vapaa-ajantoiminnan kehittämisestä kiinnostuneille nuorisotyön ammattilaisille. Verkoston kokoontumisiin on osallistunut pääsääntöisesti nuorten aikuisten parissa työskenteleviä. Verkoston keskusteluissa vapaa-aikaan liittyvien aiheiden lisäksi myös muut nuorten aikuisten elämään liittyvät teemat, kuten itsenäistyminen, mielen hyvinvointi, päihteettömyys ja yksinäisyys ovat olleet toistuvia aiheita. Verkoston puitteissa rakennettiin ammattilaisille suunnattu Itsenäistyvän nuoren tietopaketti, joka julkaistiin omana sivustonaan. Verkosto on kokoontunut verkkovälitteisesti 4–6 kertaa jokaisen toimintavuoden aikana. Viimeisenä vuotena verkostolaiset tapasivat kasvokkain Kanuunan verkostopäivien yhteydessä.

Tietopakettiin liittyvä [Itsenäistyminen on hankala prosessi ja sen hinta on ankea ja köyhä elämä](#) -kirjoitus julkaistiin Kynäilyä kunnallisesta nuorisotyöstä -blogisarjassa 12.5.2021.

3.2 Ryhmien kausi

Keskusteluryhmät ovat vastanneet nuorisotyön ammattilaisten vertaistuen tarpeeseen silloin, kun tarvetta on ilmennyt. Jokaisella ryhmällä on ollut oma vetäjänsä, jonka tehtäviin on kuulunut keskustelutuokioiden ohjaaminen ja valmistelu. Vetäjinä ovat toimineet sekä Kanuunan suunnittelijat että muiden organisaatioiden asiantuntijat, joilla on ollut oman ryhmänsä aihepiiriin liittyvää kokemusta ja osaamista. Ryhmät ovat kokoontuneet pääsääntöisesti verkossa joko Microsoft Teamsin välityksellä tai Discordissa Kanuunan serverillä.

3.2.1 Toisella asteella nuorisotyötä tekevien keskusteluryhmä

Ryhmässä on jaettu hyviä käytäntöjä toisella asteella työskentelyyn ja nuorisotyöntekijän roolin vakiinnuttamiseen oppilaitoksissa. Erilaiset nimikkeet ja tehtäväkuvat sekä nuorten elämän ajankohtaiset ilmiöt ovat puhuttaneet ryhmässä. Ryhmä osallistui myös kouluissa ja oppilaitoksissa tehtävän nuorisotyön laatukriteereiden kehittämiseen kommentoimalla kriteeristöä.

Toimintavuosi 2020–2021: 3 verkkokeskustelutuokiota, joissa puhuttiin hyvien menetelmien jakamisesta etäopiskeluaikana.

Toimintavuosi 2021–2022: 7 verkkokeskustelutuokiota. Aiheina oppilaitoksen vuosikello, lukuvuoden tapahtumien suunnittelu, pienryhmätoiminta, tutortoiminta, nuorisotyöntekijän työnkuva koulun kasvattajayhteisössä, lukion ja ammatillisen koulutuksen nuorisotyön yhtäläisyydet, eroavaisuudet ja painopisteet.

Toimintavuosi 2022–2023: 10 verkkokeskustelutuokiota. Teemoina digitaaliset välineet oppilaitosten nuorisotyössä, tutortoiminnan laatutyö, oppivelvollisuuden laajenemiseen liittyvät ilmiöt, nuorisotyötä tekevien ammatti-identiteetti ja nuorisotyön paikka oppilaitoksessa, oppilaitoksessa työskentelevien ammattilaisten välisen yhteistyön edellytykset ja rajapinnat, oppilaitoksen vuosikellon ja tapahtumien suunnittelu yhteisöllisyyden ja toteutuksen apuna sekä nuorisotyön arviointikriteerit oppilaitoksessa työskentelevien näkökulmasta.

Toimintavuosi 2023–2024: 6 verkkokeskustelutuokiota. Keskusteluissa nousi esiin ammattinimikkeet: miten ammattinimike vaikuttaa tehtäväkuvaan, yhteistyökumppaneiden ymmärrykseen tehtäväkuvasta ja mikä ammattinimike kenelläkin on tällä hetkellä käytössä. Ajankohtaisia asioita olivat erityisesti tyttöjen kokema seksuaalinen häirintä ja keinot asian käsittelemiseksi nuorten kanssa, päihteet sekä luottamussuhteen muodostuminen työntekijän ja nuoren välillä.

3.2.2 Erityisnuorisotyön keskusteluryhmä

Ryhmään vetäjänä syyskuussa 2022 aloitti Porin nuorisopalveluiden erityisnuorisotyöntekijä Kalle Salmi Aseman Lasten Jani Hoviaron siirryttyä sivuun. Ryhmä kävi keskusteluja Teamsin välityksellä ja tapasi ensimmäistä kertaa kasvokkain Kouvolassa huhtikuussa 2023. Toistamiseen ryhmä tapasi kasvokkain vielä Kanuunan verkostopäivien yhteydessä Lahdessa. Viimeisenä toimintavuotena ryhmä piti yhteyttä myös perustamansa WhatsApp-ryhmän kautta.

Kasvokkain Kouvolassa keskusteltiin mm. erityisnuorisotyön alueellisista erityispiirteistä ja tehtiin huoneen taulu, jolla kuvataan erityisnuorisotyön monimuotoisuutta Suomessa. Kutsuvieraana tapaamisessa oli Tapu Sirkka Lasten ja nuorten keskus ry:lta.

Verkossa keskustelua käytiin mm. NUPSista, oman työn arvostuksesta, jalkautuvan työn koordinoinnista, ankkuriyhteistyöstä, koulujen päättäreistä, päihteistä sekä rikollisuudesta ja itsetuhoisuudesta. Lisäksi ryhmä koosti terveiset nuorisoministerille, jota yksi keskusteluryhmäläinen kävi tapaamassakin.

Toimintavuosi 2020–2021: 4 verkkokeskustelutuokiota

Toimintavuosi 2021–2022: 7 verkkokeskustelutuokiota

Toimintavuosi 2022–2023: 6 verkkokeskustelutuokiota

Toimintavuosi 2023–2024: 5 verkkokeskustelutuokiota ja 2 tapaamista kasvokkain

3.2.3 Harrastamisen Suomen mallin keskusteluryhmä

Mikä ihmeen harrastamisen Suomen malli? Miten tämä eroaa koulujen kerhotoiminnasta? Nämä kysymykset olivat varmasti kaikkien huulilla viimeistään lokakuussa 2020, kun opetus- ja kulttuuriministeriö järjesti webinaarin harrastamisen Suomen mallista. Suomen malli nostettiin työpajaksi myös Kanuunan Johtamisen verkoston seminaarissa, jossa mallin parissa työskenteleville toivottiin omaa, vertaistuellista ryhmää.

Toiveeseen vastattiin perustamalla keskusteluryhmä, jonka vetäjäksi ryhtyi Lahden kaupungin harrastuskoordinaattori Tiia Bucovschi. Jokainen mukaan tulleista, vetäjää myöten, oli uuden äärellä. Malli herättää edelleenkin paljon kysymyksiä harrastuskentällä toimivien nuorisotyöntekijöiden keskuudessa. Sitten ryhmää ovat vuorollaan vetäneet Jyväskylän harrastuskoordinaattori Elisa Pursiainen ja Hollolan harrastuskoordinaattori Hanna Kaitila.

Kanuunan järjestämät keskustelutuokiot mallin parissa työskenteleville vastasivat kuntakoordinaattoreiden akuuttiin tarpeeseen päästä keskustelemaan hallinnollisista kiemuroista kollegoiden kanssa. Keskustelutuokiot kokosivat osallistujia eri kokoisista kunnista mahdollistaen ajatustenvaihdon omankokoisten tai muuten samanoloisten kuntien kanssa.

Toimintavuosi 2020–2021: 1 verkkokeskustelutuokio

Toimintavuosi 2021–2022: 9 verkkokeskustelutuokiota

Toimintavuosi 2022–2023: 6 verkkokeskustelutuokiota

Toimintavuosi 2023–2024: 5 verkkokeskustelutuokiota

3.2.4 Jopo-ohjaajien keskusteluryhmä

Jopo- eli joustavan perusopetuksen ohjaajien keskusteluryhmässä on jaettu paisti ajankohtaiset aiheet, mutta myös tehtäväkuvat ja työskentelykäytännöt.

Toimintavuosi 2020–2021: 2 verkkokeskustelutuokiota. Keskustelua mm. jopo-oppilaiden TET-jaksoista ja siitä, miten koulua on käyty koronasta huolimatta.

Toimintavuosi 2021–2022: 5 verkkokeskustelutuokiota. Aiheina mm. ympäristöystävälliset ja kestävä kehityksen vinkit JOPO-luokkien toimintaan.

Toimintavuosi 2022–2023: 5 verkkokeskustelutuokiota. Aiheina mm. koulussa tehtävä nuoristyö joustavan perusopetuksen tukena, opettajan ja ohjaajan vastuualueiden jakaminen ja työparityöskentely sekä jopo-oppilaiden tukeminen nivelvaiheessa ja toiselle asteelle siirryttäessä.

Toimintavuosi 2023–2024: 6 verkkokeskustelutuokiota. Aiheina mm. oppilaiden tukeminen kesän aikana, uusien ryhmien aloitus syksyllä, oppilaiden loman jälkeinen väsymys, shippaus, vapetus, oppilaiden päihteiden käyttö ja siihen liittyvät ilmiöt, opettajan sairauspoissaolojen sijaistaminen ja työssäjaksaminen.

3.2.5 Kestävän nuorisotyön keskusteluryhmä

Ryhmä kokosi yhteen kestävästä hyvinvoinnista ja nuorisotyöstä kiinnostuneita toimijoita. Ryhmän vetäjinä toimi kahden vuoden ajan Ulla ja Anne, jotka omissa organisaatioissaan työskentelivät kestävä nuorisotyön äärellä. Ryhmässä jaettiin ideoita ja vinkkejä aiheesta kiinnostuneiden nuorisotyöntekijöiden kesken, mutta puhuttiin myös yleisesti nuorten asemasta ilmastokriisiin liittyen. Puheenaiheiden laajuus johti siihen, että keskusteluun pyydettiin mukaan myös tutkijoita ja kestävään hyvinvointiin paneutuneita asiantuntijoita eri organisaatioista. Laajan moniammatillisen ryhmän voimin toteutettiin myös [kestävän nuorisotyön webinaari](#), jossa kestävää hyvinvointia ja ympäristökansalaisuutta käsiteltiin nuorten, nuorisotyöntekijöiden ja nuorisotutkijoiden puheenvuoroissa.

Kestävään nuorisotyöhön liittyvä [Nuoret kapinoivat tulevaisuutensa puolesta. kapinoitko sinä?](#) -kirjoitus julkaistiin Kynäilyä kunnallisesta nuorisotyötä -blogisarjassa 5.5.2022 ja [Pienetkin teot voivat helpottaa nuorten ympäristöahdistusta](#) -juttu Nuorisotyö-lehden numerossa 3 / 2022.

Toimintavuosi 2021–2022: 5 verkkokeskustelutuokiota

Toimintavuosi 2022–2023: 6 verkkokeskustelutuokiota ja yksi webinaari

Toimintavuosi 2023–2024: 3 verkkokeskustelutuokiota

3.2.6 Kulttuurisen nuorisotyön keskusteluryhmä

Toimintakauden ensimmäisenä vuotena ryhmässä keskusteltiin kulttuurisen nuorisotyön aiheista, ilmiöistä ja tapahtumista Taideyliopiston tutkijatohtori Satu Olkkosen johdolla. Vuoden 2022 aikana ryhmän vetovastuu siirtyi teatteri-ilmaisun ohjaaja Ninni Parviaiselle, joka ryhtyi tekemään tiivistä yhteistyötä Nuori Kulttuurin kanssa. Viimeisenä toimintavuotena Parviaisen parina ryhmää luotsasi kulttuurisen nuorisotyön suunnittelija Johanna Hurme Nuori Kulttuurista. Keskusteluissa oli mukana myös useita muita asiantuntijavieraita kulttuurin kentältä. Ryhmän toiminnan tavoitteena oli saattaa yhteen kulttuurista nuorisotyötä kunnissa tekevät ja kulttuuritoimijat ympäri Suomen.

Toimintavuosi 2020–2021: 10 verkkokeskustelutuokiota

Toimintavuosi 2021–2022: 17 verkkokeskustelutuokiota

Toimintavuosi 2022–2023: 10 verkkokeskustelutuokiota

Toimintavuosi 2023–2024: 9 verkkokeskustelutuokiota

3.2.7 Mielen hyvinvoinnin vahvistajat

Mielen hyvinvoinnin vahvistajat -keskusteluryhmä aloitti kokoontumisensa lokakuussa 2022. Ryhmän vetäjänä toimi asiantuntija Elina Marjamäki MIELI Suomen Mielenterveys ry:stä. Keskustelua käytiin mielen hyvinvointiin ja sen vahvistamiseen liittyvistä menetelmistä.

Toimintavuosi 2022–2023: 5 verkkokeskustelutuokiota. Aiheina mielenterveyden edistäminen nuorisotyössä, riittämättömyyden tunteet, niiden yleisyys ja miten niistä voi päästä eroon, rasmin vaikutukset mielenterveyteen, vahvuuspakka-työskentely ja nuorten hyvinvoinnin vahvistamiseen tähtäävä ohjelma.

Toimintavuosi 2023–2024: 5 verkkokeskustelutuokiota. Esittelyssä olivat Sekaisin-chat ja sen ruotsinkielinen palvelu, Jäätikkövaellus-peli, Rovaniemen selviytyjät -pienryhmä, Mieli ry:n tekemä Inspiraatiovihkonen sekä ympäristötunteiden käsittelyyn kehitettyjä menetelmiä. Osallistujat jakoivat paljon omia tapojaan hyödyntää pelejä nuorten mielen hyvinvoinnin vahvistamisessa.

3.2.8 Nuorisotalo- ja tilatyöntekijöiden keskusteluryhmä

Nuorisotaloissa ja -tiloissa työskentelevät sekä nuorisoalan harjoittelijat keskustelivat parin kuukauden välein kesäkuusta 2021 alkaen. Keskusteluaiheet kiinnittyivät vahvasti tilojen ja talojen arkeen, nuorisotyöllisiin periaatteisiin ja työhyvinvointiin. Keskustelutuokioissa käsiteltiin muun muassa toimintailtojen sisältöjä, loma-ajan toimintoja, neutraaleja (uskonnottomia) juhlapyyhiä nuorisotiloilla, digitaalisia jäsenkortteja, asiakastietojen sähköistä keräämistä, resursseja, työaikoja ja sateenkaarevaa työtettä. Ryhmässä jaettiin konkreettisia arjen vinkkejä ja toimintamalleja sekä koronavuosina tuettiin kollegoita jatkuvasti muuttuvien turvallisuusohjeiden keskellä.

Toimintavuosi 2021–2022: 5 verkkokeskustelutuokiota

Toimintavuosi 2022–2023: 6 verkkokeskustelutuokiota

Toimintavuosi 2023–2024: 4 verkkokeskustelutuokiota ja tapaaminen Kanuunan verkostopäivillä.

3.2.9 Nuorten tieto- ja neuvontatyön keskusteluryhmä

Huhtikuussa 2023 aloittanut ryhmä tarjosi nuorten tieto- ja neuvontatyöstä ja -palveluista kiinnostuneille mahdollisuuden keskustella työmuodon ajankohtaisista aiheista ja ilmiöistä. Ryhmän vetäjänä toimi Koordinaatin kehittämisspäällikkö Jaana Fedotoff.

Toimintavuosi 2023–2024:

7 verkkokeskustelutuokiota. Aiheina mm. nuorten tieto- ja neuvontatyön nykytila Suomessa ja katsaus työmuotoon Euroopan tasolla, palvelumuotoilu, arjen käytänteet, työssä tarvittava osaaminen sekä chatbotin hyödyntäminen nuorten tieto- ja neuvontapalveluissa.

3.2.10 Seksuaalikasvatuksen keskusteluryhmä

Seksuaalikasvatuksen keskusteluryhmän ensimmäinen keskustelutuokio järjestettiin marraskuussa 2021, kun uuden ryhmän vetäjäksi saatiin koulunuorisotyöntekijä ja seksuaaliterapeutti Tarja Harju-Karhula. Keskusteluissaan ryhmä käsitteli nuorisotyön näkökulmasta mm. seksuaalista suuntautumista, sukupuolen moninaisuutta, sateenkaarinuoria koulussa, seksuaalista häirintää, rajojen asettamista, työntekijöiden koulutustarpeita seksuaalikasvatukseen liittyen sekä teemaan liittyviä ajankohtaisia kuulumisia.

Toimintavuosi 2021–2022: 3 verkkokeskustelutuokiota

Toimintavuosi 2022–2023: 3 verkkokeskustelutuokiota

Toimintavuosi 2023–2024: 5 verkkokeskustelutuokiota

3.2.11 Suunnittelijoiden keskusteluryhmä

Kunnista tulleiden toiveiden takia Kanuuna kutsui kunnallisen nuorisotyön suunnittelijoita, tai vastaavaa työtä tekeviä, ensimmäisen kerran keskustelutuokioon kesäkuussa 2023. Ryhmä koettiin tärkeäksi foorumiksi jakaa usein yksin tehtävän, monipuolisen suunnittelutyön haasteita ja onnistumisia muiden samaa työtä tekevien kanssa. Keskusteluissa käsiteltiin esimerkiksi osallistujien erilaisia työnkuvia ja sitä, kuinka niistä löytyi vastaavuuksia ja samankaltaisia haasteita, vaikka ryhmäläiset olivat eri organisaatioista. Monet ryhmäläisistä oli usein samojen aiheiden äärellä mm. Harrastamisen Suomen Mallin, nuorisovaltuustojen sekä tiedontuotannon ja tiedolla johtamisen tiimoilta.

Toimintavuosi 2023–2024: 7 verkkokeskustelutuokiota ja tapaaminen kasvokkain Kanuunan verkostopäivillä.

3.2.12 Ungdomsarbete på svenska

Suunnittelu ruotsinkielisten toimijoiden vertaiskeskusteluryhmän perustamiseksi käynnistettiin joulukuussa 2020. Taustalla oli tarve huomioida ruotsinkielisen nuorisotyön erityispiirteitä, tarjota vertaistukea omalla äidinkielellä ja jakaa hyviä toimintamalleja. Yhtenä keskusteluryhmän ajatuksena oli myös ruotsinkielisten työntekijöiden palvelutarpeiden selvittäminen. Ryhmän vetäjänä toimi Porvoon kaupungin nuorisotyöntekijä Karin Rejman.

Toimintavuosi 2020–2021: 2 verkkokeskustelutuokiota

Toimintavuosi 2021–2022: 7 verkkokeskustelutuokiota

Toimintavuosi 2022–2023: 3 verkkokeskustelutuokiota

Toimintavuosi 2023–2024: ei verkkokeskustelutuokiota

4 Viestintä

Viestinnän ensisijaisena tavoitteena Kanuunassa on ollut tukea osaamiskeskustehtävien toteutusta ja tavoitteiden saavuttamista. Yksi tehtävistä, kunnallisen nuorisotyön tunnettuuden lisääminen, on kuitenkin vaatinut erillisiä toimenpiteitä, kuten yksittäisiä viestintäkampanjoita, joiden avulla annettuun tehtävään on voitu vastata täsmällisemmin.

Kanuuna toteutti kuntapäättäjille suunnatun Hyvinvoiva nuori kuntalainen -kampanjan vuonna 2021 käytyjen kuntavaalien yhteydessä. Kuntalaisille, myös nuorille sellaisille, suunnattu Ammattiaikuiset kampanja puolestaan toteutettiin keväällä 2021, 2022 ja 2023.

Kanuuna lähestyi päättäjiä myös toimintaan osallistuville nuorille suunnatun kyselyn tiimoilta. Vuonna 2022 informatiivista sähköpostia ja valtakunnalliset tulokset Kanuunalta on sai noin 9000 kuntapäättäjää.

4.1 Hyvinvoiva nuori kuntalainen -kampanja

Kuluneelle osaamiskeskuskaudelle osui yhdet kuntavaalit, jotka käytiin keväällä 2021. Vaalit olivat oivallinen tilaisuus lähestyä ehdokkaita ja kertoa heille kunnallisesta nuorisotyöstä hyvinvoinnin vahvistamisen näkökulmasta. Kanuuna laati ja listasi kuntavaalitavoitteensa kampanjaa varten rakennetulle Hyvinvoivanuorikuntalainen.fi-sivustolle. Sivusto toimi eri viestintäkanavissa, kuten uutiskirjeissä, ehdokkaille lähetyissä sähköposteissa ja sosiaalisissa medioissa jaettujen viestien ja linkkien laskeutumissivuna.

Helmikuun 2021 aikana yli 8500 kuntapäättäjää sai tietoa Kanuunan kuntavaalitavoitteista ja kunnallisesta nuorisotyöstä. Samassa yhteydessä ehdokkaille tarjottiin mahdollisuutta vuorovaikutukseen vastaamalla kampanjasivustolla olleeseen, vaalitavoitteisiin liittyvään kyselyyn. Vastaamisen yhteydessä ehdokkailla oli mahdollisuus antaa yhteystietonsa Kanuunalle ja välitettäväksi oman kunnan nuorisotyöstä vastaavalle. Kyselyyn vastasi 420 henkilöä, joista 262 oli ehdolla kuntavaaleissa. Yhteystietonsa välitettäväksi antoi 260 ehdokasta 118 kunnasta. Osa kuntien nuorisopalveluista hyödynsi Kanuunan kautta saamiaan yhteystietoja esimerkiksi kutsumalla nuorten asioista kiinnostuneita ehdokkaita tutustumiskäynneille nuorisotiloihin. Kyselyyn vastanneiden joukossa oli myös 98 nuorta.

Kampanjaan liittyvä [Jos kunnallista nuorisotyötä ei olisi vielä keksitty, niin nyt olisi kiire! -kirjoitus](#) julkaistiin 4.2.2021 Kynäilyä kunnallisesta nuorisotyöstä -blogisarjassa.

4.2 Ammattiaikuiset-kampanja

Ammattiaikuiset-kampanjan avulla haluttiin vastata sekä rahoittajan antamaan osaamiskeskustehtävään että aluekoordinaattoreilta tulleisiin viesteihin, joissa Kanuunalta toivottiin erityisesti avoimen nuorisotyön puolesta kampanjointia sosiaalisessa mediassa. Kampanjan valmistelu käynnistyi loppuvuodesta 2020. Valmisteluun osallistui Kanuunan edustajien ja mainostoimiston lisäksi aluekoordinaattoreita ja alueiden nuorisotyöntekijöitä. Kampanja oli valmis toteutettavaksi keväällä 2021. Sen tarkoituksena oli lisätä kunnallisen nuorisotyön tunnettavuutta ja arvostusta paitsi kuntalaisten, mutta myös koko nuorisoalan keskuudessa. Koska kampanja sai hyvän vastaanoton, päätettiin siitä tehdä jokavuotinen.

Kampanja toteutettiin osaamiskeskuskauden aikana kolme kertaa. Kampanjan pääviesti ”Kukaan ei kasva yksin” pysyi samana joka vuosi. Kampanjaan kuului teemapäivä, jota kutsuttiin ”Ammattiaikuistenpäiväksi”. Teemapäivää vietettiin kesäkuun alussa koulujen päättäjäpäivän aattona perjantaina 4.6.2021, 3.6.2022 ja 2.6.2023. Kampanjan keskiössä olivat kampanjointiin osallistuneiden ammattiaikuisten itsetekemät päivitykset ja jaot, jotka nivottiin yhteen kampanjan hashtag-tunnisteilla.

Kampanjoinnista pyrittiin tekemään mahdollisimman helppoa tarjoamalla ideoita omiin päivityksiin ja valmiita materiaaleja jaettaviksi nuorisotyön ammattilaisten omissa some-kanavissa. Lisäksi kampanjalle ostettiin näkyvyyttä Facebookissa, Instagramissa ja TikTokissa. Mainokset johtivat kampanjan laskeutumissivuille osoitteeseen www.ammattiaikuiset.fi. Mainoksia esitettiin somessa läpi kampanja-ajan huhti-toukokuussa, kun taas nuorisotyön ammattilaisten tekemät omat päivitykset ja jaot ajoittuivat valtaosin kampanjan huipennuksena toimineeseen teemapäivään.

Nuorisotyön ammattialaisia innostettiin osallistumaan kampanjointiin paitsi Kanuunan omien kanavien kautta, mutta myös valtakunnallisilla nuorisotyöpäivillä. Esimerkiksi Nuori2023-tapahtumassa Jyväskylän Paviljongissa messuvieraat pääsivät tekemään leikkimielisen ”Testaa, oletko ammattiaikuinen” -nettitestin, jonka tulos paljasti, oliko testin tehnyt henkilö todellinen ammattiaikuinen vai jotain muuta. Palkinnoksi testaajat saivat

AMMATTIAIKUISET PITÄVÄT HUOLEN SIITÄ, ETTÄ JOKAINEN VOI TULLA NUORISOTILAAN JUURI SELLAISENA KUIN ON.

Vuoden 2023 kampanjassa hyödynnettiin toimintaan osallistuvilla nuorille suunnatun kyselyn tuloksia. Kuvan kanssa julkaistu teksti meni näin:

Yli 7000 nuorta arvioi nuorisotilojensa toimintaa laajassa käyttäjäkyselyssä viime vuoden lopulla. Vastanneista lähes 90 % koki voivansa olla oman kunnan nuorisotilassa turvallisesti juuri sellaisena kuin on.

NUORISOTYÖN AMMATTILAINEN ON AMMATTIAIKUINEN

Esimerkki vuoden 2022 kampanja-aineistosta. Kuvan kanssa julkaistu teksti meni näin:

Muut näkevät tässä vain biljardipöydän, mutta ammattiaikuinen näkee tilaisuuden kohdata, kuunnella, keskustella, tukea ja siten ennaltaehkäistä ongelmia.

Tarkoituksena oli avata ammatillisuutta näennäisesti yksikertaisten tilanteiden ja toimintojen taustalla.

Ammattiikäinen – nuorisotyön ammattilainen -merkin. Sähköistä merkkiä ja saamaansa testitulosta oli mahdollista jakaa omilla some-kanavissaan, ja niin monet tekivätkin. Kevään 2023 kampanjaa varten kehitetyn nettitestin teki noin 700 yksittäistä henkilöä. Hauska testi sai hyvää palautetta myös nuorisotyön ammattilaisilta.

Ammattiikäisten päivään liittyvä [juttu](#) julkaistiin Nuorisotyö-lehden verkkoversiossa 31.5.2022. Kynäilyä kunnallisesta nuorisotyöstä -blogisarjassa 17.10.2020 julkaistu [Pitääkö kunnallisesta nuorisotyöstä olla huolissaan](#) -kirjoitus sivusi nuorisotyön tunnettavuutta.

4.3 Viestinnän kanavat

Kanuunan viestinnän pääkohderyhmänä on ollut kunnissa nuorisotyötä tekevät ammattilaiset työntekijöihin katsomatta. Kohderyhmälle on viestitty useita eri kanavia käyttäen. Henkilökohtaisten sähköpostiviestien, Microsoft Teamsin ja perinteisten puheluiden lisäksi Kanuuna on käyttänyt viestinnässään uutiskirjettä, sosiaalisen median palveluita ja verkkosivustoja.

- Kanuuna uutiset -uutiskirjeellä oli osaamiskeskuskauden lopussa yli 1800 tilaajaa. Kauden aikana toimitettiin ja lähetettiin 90 uutiskirjettä. Yksittäisten uutiskirjeiden avausprosentit ovat vaihdelleet 30–60 % välillä.
- Discordiin Kanuunan serverille oli kauden loppuun mennessä liittynyt lähes tuhat nuorisotyöntekijää tai muuten vaan kunnallisesta nuorisotyöstä kiinnostunutta henkilöä. Discord palvelikin erinomaisesti paitsi verkostojen ja keskusteluryhmien, mutta myös viestinnän tarpeita.
- Medium on alusta, jolla Kanuuna julkaisi Kynäilyä kunnallisesta nuorisotyöstä -blogia. Blogi sisälsi vaihtuvien asiantuntijoiden kirjoituksia, joita yhdistävänä tekijänä oli kunnallinen nuorisotyö. Kohderyhmänä ovat nuorisotyöntekijät ja kaikki nuorisotyöstä kiinnostuneet ammattinimikkeeseen katsomatta.
- Muita Kanuunan käyttämiä sosiaalisen median palveluita olivat Facebook (n. 1100 seuraajaa), Instagram (n.1100 seuraajaa), LinkedIn, YouTube ja Twitter, josta päätettiin luopua keväällä 2022.
- Nuorisokanuuna.fi on ollut Kanuunan ensisijainen verkkosivusto vuodesta 2006 saakka. Sivusto on tarjonnut ajantasaista tietoa Kanuunan toiminnasta ja sisältänyt laajan materiaalipankin, jota on hyödynnetty mm. nuorisualan opetuksessa kaikilla koulutusasteilla.
- Itsenäistyvanuori.fi avattiin toukokuussa 2021. Sivusto sisälsi nuoren itsenäistymiseen liittyvän tietopaketin, jota päivitettiin säännöllisesti. Sivuston taustalla oli +16-verkosto.
- Kanuunakunta.fi avattiin marraskuussa 2021. NUPS-prosessia mukaileva sivusto auttoi jäsentämään nuorisotyötä tarjoamalla kuvauksia nuorisotyön työmuodoista ja -ympäristöistä sekä esimerkkejä nuorten kohtaamisesta kasvokkain ja verkossa.
- Ammattiikäiset.fi on toukokuussa 2021 avattu somekampanjanlaskeutumissivu, joka sisälsi kampanja-aineistoa sekä tietoa kunnallisesta nuorisotyöstä ja sen ammattitaitoisista tekijöistä.
- Hyvinvoivanuorikuntailainen.fi oli kuntavaaleihin liittyvä kampanjasivusto, joka avattiin tammikuussa 2021.

Kanuuna huomioi ja jakaa nuorten kanssa huolen ympäristöstä. Sen lisäksi, että Kanuunan järjestämissä tilaisuuksissa suosittiin kasvisruokia ja yhteiskuljetuksia, vähennettiin painotuotteiden määrä minimiin. Kauden aikana Kanuuna ei painattanut yhtään esitettä eikä käyntikorttia.

5 Tilaisuudet

Kanuuna, yksin ja yhdessä kumppaneidensa kanssa, on järjestänyt osaamiskeskuskauden aikana 934 erilaista tilaisuutta, kuten seminaaria, webinaaria, verkostotapaamista, keskustelutuokiota ja koulutusta. Niiden tarkoituksena on ollut vahvistaa kunnissa nuoristyötä tekevien osaamista ja edistää mukana olleiden toimijoiden välistä yhteistyötä ja verkostoitumista. Osallistumiskertoja verkossa ja kasvokkain järjestettyihin tilaisuuksiin kertyi kauden aikana kaikkiaan 15 829.

934 tilaisuutta, jotka keräsivät 15 829 osallistumiskertaa

Osaamiskeskuskauden aikana järjestettyjen tilaisuuksien määrä ja osallistumiskerrat		
Toimintavuosi	Tilaisuudet	Osallistumiskerrat
2020–2021	178	4 506
2021–2022	309	4 106
2022–2023	311	4 717
2023–2024	138	2 501
Yhteensä	934	15 829

Koska erilaisia tilaisuuksia on ollut niin valtava määrä, nostamme tässä toimintakertomuksessa esiin vain joitakin niistä.

5.1 Kanuunan verkostopäivät -tapahtuma

Osaamiskeskuskauden suurin kasvokkain järjestetty tapahtuma oli Kanuunan verkostopäivät. Tapahtuma kokosi verkostojen ja -ryhmien toiminnassa mukana olleita nuorisotyön ammattilaisia saman katon alle Lahden Sibeliustaloon 29.–30.8.2023. Tapahtumaan saapui 450 osallistujaa eri puolilta Suomea.

450 osallistujaa saapui Kanuunan verkostopäiville Lahteen.

Tapahtuman ohjelmaa läpileikkaavana teemana oli nuorten hyvinvointi, johon pureuduttiin kehittämisen, tutkimustiedon sekä yhteistyön ja jakamisen näkökulmista. Äänessä olivat kunnallista nuorisotyötä tekevät, siitä vastaavat ja sitä tutkivat.

Ohjelmaa oli tarjolla koko tapahtuman ajan useissa eri tiloissa. Osallistujat saivat valita ohjelmasta itseään kiinnostavia osioita ja osallistua niin moneen kuin halusivat. Runsaan ohjelman lisäksi tapahtuma tarjosi mahdollisuuden verkostoitua, jakaa kokemuksia ja kehittää omaa työtään eri puolilla Suomea työskentelevien kollegojen kesken. Kanuunan pääyhteistyökumppanina tapahtumassa oli Nuorisotutkimusseura. Lisää tietoa tapahtumasta löytyy [Kanuunan sivujen kautta](#).

Osa verkostopäivien puheenvuoroista tallennettiin, tekstitettiin ja julkaistiin [Kanuunan YouTube-kanavalla](#).

5.2 Tehostetun nuorisotyön koulutukset

Tehostetun nuorisotyön koulutus oli laajin Kanuunan järjestämistä koulutuskokonaisuuksista kuluneella osaamiskeskuskaudella. AVI-alueittain järjestettyihin koulutuksiin osallistuttiin kauden aikana 117 kunnasta.

117 kunnasta osallistuttiin tehostetun nuorisotyön koulutukseen.

Mitä tarkoittaa tehostettu nuorisotyö? Mihin paikallista tehostetun nuorisotyön verkostoa tarvitaan ja miten se perustetaan? Miten toimitaan ja millaista yhteistyötä tarvitaan, kun paikkakunnan nuoria kohtaa ennalta arvaamaton tapaturma, onnettomuus tai muu kriisitilanne ja sen myötä esimerkiksi kollektiivinen suru? Muun muassa näihin kysymyksiin sai vastauksia, kun osallistui Kanuunan

tarjoamaan tehostetun nuorisotyön koulutukseen, jossa kouluttajina toimivat Tehostetun nuorisotyön verkoston kokeneet vertaiskouluttajat. Koulutusjärjestelyjä tehtiin yhteistyössä aluehallintovirastojen kanssa.

Koulutukset alueittain ajankohtien mukaan

23.2.2020 Lapin tehostetun nuorisotyön koulutus, 1. osa
8.4.2020 Lapin tehostetun nuorisotyön koulutus, 2. osa
4. ja 21.5.2021 Etelä-Karjalan tehostetun nuorisotyön koulutus, 1. ja 2. osa
5.10.2021 Lounais-Suomen tehostetun nuorisotyön koulutus, 1. osa
8.10.2021 Itä-Suomen tehostetun nuorisotyön koulutus, 1. osa
10.11.2021 Itä-Suomen tehostetun nuorisotyön koulutus, 2. osa.
17.11.2021. Lounais-Suomen tehostetun nuorisotyön koulutus, 2. osa
23.3.2022 Länsi- ja Sisä-Suomen tehostetun nuorisotyön koulutus, 1. osa
13.4.2022 Pohjois-Suomen tehostetun nuorisotyön koulutus, 1. osa
5.5.2022 Länsi- ja Sisä-Suomen tehostetun nuorisotyön koulutus, 2. osa
12.5.2022 Pohjois-Suomen tehostetun nuorisotyön koulutus, 2. osa
26.10.2022 Lapin tehostetun nuorisotyön koulutus, 1. osa
24.11.2022 Lapin tehostetun nuorisotyön koulutus, 2. osa
23.3.2023 Keski-Suomen pienten kuntien tehostetun nuorisotyön koulutus
16.11.2023 Pohjois-Savon tehostetun nuorisotyön jatkokoulutus.

Kaikille avoin koulutus

7.12. 2023 Avoin tehostetun nuorisotyön verkkokoulutus, 1.osa
25.1.2024 Avoin tehostetun nuorisotyön verkkokoulutus, 2. osa.

Kunnat, joista koulutuksiin osallistuttiin

Etelä-Suomen aluehallintovirasto: Espoo, Hattula, Helsinki, Hyvinkää, Hämeenlinna, Imatra, Kerava, Kotka, Kouvola, Lahti, Lappeenranta, Lemi, Lohja, Luumäki, Mäntsälä, Orimattila, Parikkala, Pornainen, Porvoo, Rautjärvi, Ruokolhti, Savitaipale, Siuntio, Taipalsaari, Tammela ja Vihti.

Itä-Suomen aluehallintovirasto: Hirvensalmi, Iisalmi, Joensuu, Juuka, Juva, Kitee, Kontiolahti, Kuopio, Leppävirta, Liperi, Nurmes, Pielavesi, Polvijärvi, Puumala, Rautavaara, Savonlinna, Tohmajärvi ja Varkaus.

Lapin aluehallintovirasto: Inari, Kemi, Kolari, Muonio, Pelkosenniemi, Salla, Savukoski, Simo, Tervola ja Tornio.

Lounais-Suomen aluehallintovirasto: Aura, Huittinen, Kaarina, Loimaa, Merikarvia, Pori, Pöytyä, Raisio, Turku, Ulvila, Uusikaupunki ja Vehmaa.

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto: Alajärvi, Alavus, Hankasalmi, Hämeenkyrö, Jämsä, Joutsa, Jyväskylä, Kangasala, Kannonkoski, Karijoki, Karstula, Kihniö, Kokkola, Konnevesi, Kurikka, Kyyjärvi, Laukaa, Lempäälä, Multia, Mustasaari, Nokia, Pietarsaari, Punkalaidun, Seinäjoki, Tampere, Teuva, Urjala, Uurainen, Vaasa, Valkeakoski, Ylöjärvi ja Äänekoski.

Pohjois-Suomen aluehallintovirasto: Kajaani, Kalajoki, Kempele, Kuhmo, Kuusamo, Lumijoki, Muhos, Nivala, Oulainen, Oulu, Paltamo, Pyhäjärvi, Raahe, Sotkamo, Suomussalmi, Tynävä, Utajärvi, Vaala ja Ylivieska.

5.3 Kunnallinen nuorisotyö Suomessa 2021 -seminaari

Tiedon tuotannon näkökulmasta kauden merkittävin tilaisuus oli Kanuunan ja Nuorisotutkimusseuran järjestämä Hidasta kasvua ja lisääntyviä vastuita – Kunnallinen nuorisotyö Suomessa 2021 -seminaari. Helsingissä 8.9.2022 järjestetyssä seminaarissa sukkellettiin syvemmälle aiemmin keväällä valmistuneeseen tutkimusraporttiin, jota esittelivät sen kirjoittajat eli Nuorisotutkimusseuran erikoistutkija Antti Kivijärvi, tutkijatohtori Eila Kauppinen ja vastaava tutkija Tomi Kiilakoski sekä Kanuunan suunnittelija Juha Leskinen. Kunnalliseen nuorisotyöhön liittyvät puheenvuoronsa seminaarissa pitivät myös tutkimusprofessori Tiina Ristikari ja John Hopkins yliopiston vieraileva tutkija Tommi Laitio. Tilaisuuteen osallistui paikan päällä 40 ja verkon välityksellä 120 osallistujaa.

Seminaarista toimitettiin ja julkaistiin [videojuttu](#) Kanuuna uutiset -uutiskirjeessä.

5.4 Kanuunan Hyvinvointiviikko

Eniten osallistujia keräsi vuonna 2021 verkkovälitteisesti järjestetty Kanuunan Hyvinvointiviikko, jonka tarkoituksena oli tukea nuorisotyön ammattilaisten työhyvinvointia ja jaksamista haastavana ja poikkeuksellisena ajanjaksona. Teemaviikko tarjosi mahdollisuuden irrottautua arjen aherruksesta keskellä koronapandemiaa 22.–26.3. Hyvinvointiviikkoon kuului useita nimekkäitä puhujia ja innostavia esiintyjä, jotka olivat räätälöineet omat puheenvuoronsa juuri nuorisotyöntekijöitä silmällä pitäen. Esityksiä oli yksi teemaviikon jokaisena päivänä. Kaikkiaan teemaviikko keräsi noin 900 osallistumista. Osallistujia oli yli 200 kunnasta. Toive työntekijöiden hyvinvointia tukevasta tapahtumasta tuli Kanuunan johtamisen verkostolta.

Kanuuna oli mukana nuorisotyöntekijöiden työhyvinvointiin liittyvän tutkimushankkeen ohjausryhmässä 2020–2021 ja osallistui tulosten jalkauttamiseen julkaisemalla [tietoisku](#) [videoiden muodossa](#) Kanuuna uutiset -uutiskirjeessä kuukausittain vuoden 2022 ajan.

6 Tuotoksia

Kanuunan verkostoissa on perinteisesti tuotettu eri työmuotoihin liittyviä materiaaleja. Viimeisen kauden tuotosten joukossa on esimerkiksi koonteja, katsauksia, vertailuja, tukimateriaaleja ja tutkimusraportteja. Niiden lisäksi Kanuunan laati ja julkaisi kaksi kannanottoa ja yhden lausunnon.

- [Hidasta kasvua ja lisääntyviä vastuita - Kunnallinen nuorisotyö Suomessa 2021](#) -tutkimusraportti Nuorisotutkimusseuran kanssa
- Poikkeusoloista uuden kynnykselle. Kunnallinen nuorisotyö Suomessa 2023(julkaisu huhtikuussa 2024)
- [NUPS-prosessin tukimateriaali A](#) ja [NUPS-prosessin tukimateriaali B](#)
- [Nuorisotyön kriteeristö](#) ja [Kouluissa ja oppilaitoksissa tehtävän nuorisotyön kriteeristö](#)
- Nuorille suunnatusta kyselystä: katsaukset tuloksiin [2021](#) , [2022](#) , [vuosien 2021 ja 2022 vertailu](#) ja [Kolme vuotta kyselyä](#)
- [Katsaus kuntien jalkautuvaan nuorisotyöhön](#)
- [Vinkkejä monitoimitilojen suunnitteluun ja käyttöön](#)
- [Prosessikuvaus valtakunnallisen verkkonuorisotilan pilotista](#)
- [Koonti tunnetaitoja ja ryhmädynamiikkaa vahvistavista harjoitteista](#)
- [Nuorisotyö koulussa -koonti](#)
- [Hakevan nuoren polku](#)
- [Logbook-selvitys](#)

Kannanotot ja lausunto

- Kannanotto: [Hyvin hoidettu kuntatalous on suomalaisen nuorisotyön kivijalka](#)
- Kannanotto: [Uhkaako kuntakokeilu nuorten palveluiden monialaisuutta?](#)
- Lausunto: [Valtakunnallisen nuorisotyön ja -politiikan ohjelmaluonnoksesta](#)

7 Yhteistyötä

Kanuunan on tehnyt yhteistyötä laajasti nuorisotyön kentän kanssa ja osallistunut lukuisiin yhteistyökumppaneidensa järjestämiin tilaisuuksiin eri rooleissa. Kanuuna on muun muassa tuottanut ohjelmaa Kirkon Kasvatuksen päiville ja ollut mukana lähes kaikilla kauden aikana järjestetyillä AVI-päivillä. Lisäksi Kanuuna on osallistunut Nuori-suurtapahtumaan aina, kun se on järjestetty, ja vuonna 2022 Kanuuna oli tapahtuman pääyhteistyökumppanina yhdessä Kuntaliiton kanssa. Lisäksi Kanuuna on pyrkinyt johdonmukaisesti kehittämään yhteistyötä aluehallintovirastojen kanssa ja ollut jäsenenä useissa eri yhteistyöryhmissä, kuten ohjaus- ja työryhmissä sekä neuvottelukunnissa.

7.1 Alueyhteistyö

Toimintavuosina 2020–2021 Kanuuna panosti paljon aluehallintovirastojen kanssa tehtävän yhteistyön parantamiseen ja kehittämiseen. Kehittämistyö käynnistyi kartoittamalla kaikkien AVI-alueiden sekä nuorisotyön alueellisten koordinaatiohankkeiden odotukset osaamiskeskuksen ja Kanuunan toimintaa kohtaan. Kartoitusta tehtiin Kanuunan kokoon kutsumissa palaverissa 11.9.2020–8.1.2021. Palavereiden kautta tavoitettiin kaikki aluekoordinaattorit ja AVI:n nuorisotoimen työntekijät. Palaverissa käytyjen keskustelujen perusteella toiveet ja odotukset kiteytettiin kolmeksi tavoitteeksi, jotka olivat:

- a) avoimen nuorisotyön vaikuttavuuden ja tunnettuuden lisääminen
- b) pienten kuntien osallisuuden vahvistaminen
- c) AVI:n ja aluekoordinaattoreiden yhteistyön kehittäminen.

Näitä yhdessä määriteltyjä ja hyväksytyjä tavoitteita Kanuuna pyrki omalta osaltaan toteuttamaan osaamiskeskuskauden loppuun saakka. Kanuunan käyttäminä keinoina olivat:

- a) kunnallisen nuorisotyön valtakunnallinen some-kampanja vuosina 2021, 2022 ja 2023
- b) avoin vertaiskehittämisverkosto, AVI-alueittain valitut pientenkuntien edustajat Johtamisen verkostossa ja ohjausryhmässä sekä edustajien oma, säännöllisesti kokoontuva ryhmä
- c) Yhteiset aamukahvihetket kerran kuukaudessa 2021–2022.

7.2 Yhteistyöryhmät

Kanuuna oli kauden aikana jäsenenä useissa yhteistyöryhmissä, kuten ohjaus- ja työryhmissä sekä neuvottelukunnissa. Näiden ryhmien toimintaan ja kehittämiseen Kanuuna osallistui monin eri tavoin.

Osaamiskeskuskauden aikana Kanuuna oli mukana

- Etelä-Karjalan maakunnallisen nuorisotyön aluekoordinaation ohjausryhmässä
- Myötätuulta kotoutumiseen - Antirasistisia tekoja nuorisotyöhön -hankkeen -ohjausryhmässä
- Digitaalisen sairaalanuorisotyön hankkeen ohjausryhmässä
- Oulun kaupungin nuorisopalveluiden Peliliike-hankkeen ohjausryhmässä
- Osaamiskeskusten osallisuuden työryhmässä
- Kirkon Kasvatuksen ja perheasioiden neuvottelukunnassa
- Nuorisotyön yhteistyöryhmässä (korkeakoulut ja opistot, alan toimijat)
- Nuori Kulttuuri neuvottelukunnassa
- Liikunnalliset nuorisotilat -selvitys- ja kehityshankkeen ohjausryhmässä
- Nuorisotyöntekijöiden työhyvinvointihankkeen ohjausryhmässä

- Tulevaisuuden nuorisotyöntekijät, paikat ja ympäristöt -hankkeen ohjausryhmässä
- Nuorisotyö-lehden toimituskunnassa.

Edellä mainittujen lisäksi Kanuunan edustajat osallistuivat nuorisoalan osaamiskeskusten osallisuuden Teemaryhmään ja ryhmän järjestämiin Teehetkiin. Kanuunan edustajat olivat mukana myös osaamiskeskusten päälliköiden / johtajien Teams-kokoontumisissa sekä viestintähenkilöiden Teams-tapaamisissa.

8 Toiminnallinen kaksikielisyys

Kanuunassa ruotsin kielen huomioimista on pyritty kehittämään nuorisotyön arjessa (esim. vertaiskeskusteluryhmä, materiaalit, koulutukset), nuorisotyöntekijöille, nuorille ja päättäjille suunnatuissa kampanjoissa (esim. kyselyt, kampanjat, työhyvinvointi) ja ”rakenteissa” (edustukset, tutkimukset, kuntien erilaisista malleista ja niiden perusteista keskusteleminen ja vaikuttaminen). Toiminnallinen kaksikielisyys on ollut Kanuunan tavoitteena koko kauden ajan. Tavoitetta kohti on edetty seuraavasti:

- Kanuunan ruotsinkielisen toiminnan yhteyshenkilö oli säännöllisesti yhteydessä Folkhälsaniin.
- Kanuunan Ungdomsarbete på svenska -vertaiskeskusteluryhmä, jonka vetäjänä toimi ruotsia äidinkielenään puhuvan nuorisotyöntekijä.
- Yhteinen palaveri Folkhälsanin kanssa toiminnallisen kaksikielisyyden edistämiseksi pidettiin Lahdessa 31.8.2022.
- 3.11.2022 Rundabordsdiskussion om tvåspråkighet /pyöreä pöytä -verkkotilaisuus kaksikielisyydestä.
- Nuorisotyöntekijöille ja suurelle yleisölle suunnattu Ammattiaikuiset-kampanjasivusto toteutettiin suomeksi ja ruotsiksi.
- Itsenäistyvän nuoren tietopaketti osoitteessa www.itsenaistyvanuori.fi toteutettiin suomeksi ja ruotsiksi.
- Nuorille suunnattu kysely saatetietoineen toteutettiin suomeksi ja ruotsiksi.
- Kunnallisesta nuorisotyöstä Suomessa kysely saatekirjeineen toteutettiin suomeksi ja ruotsiksi.
- Työhyvinvointitutkimuksesta johdetut työhyvinvoinnin tietoiskuvideot tekstitettiin suomeksi ja ruotsiksi.
- Nuorisotyön kriteeristö lisäosineen käännettiin ruotsiksi (ja englanniksi).

9 Ohjausryhmä, Digiryhmä ja pienten kuntien edustajat

Ohjausryhmä

Kanuunan seitsemän hengen ohjausryhmä muodostuu Johtamisen verkoston jäsenistä. Ohjausryhmässä on pysyvä edustus Lahdesta, Helsingistä, Oulusta ja Jyväskylästä sekä kolme vaihtuvaa jäsentä. Vaihtuvista jäsenistä kaksi on isoista ns. Kanuuna-kaupungeista ja yksi pienistä kunnista. Ohjausryhmä suunnitteli ja koordinoi Kanuunan toimintaa yhdessä verkostopäällikön ja muun henkilöstön kanssa.

Ohjausryhmässä 2023–osaamiskeskuskauden loppuun saakka olivat: Katariina Soanjärvi Jyväskylästä (pj.) Jouni Kivilahti Lahdesta, Marjut Nurmivuori Oulusta, Mikko Vatka Helsingistä, Nina Jorkama Porvoosta, Pia Fraktman Kokkolasta ja Mirja Karppinen Kaarinasta.

Ohjausryhmässä 2022–2023 olivat: Katariina Soanjärvi Jyväskylästä (pj.) Jouni Kivilahti Lahdesta, Merja Nordling Espoosta, Marjut Nurmivuori Oulusta, Mikko Vatka Helsingistä, Nina Jorkama Porvoosta ja Pia Fraktman Kokkolasta.

Ohjausryhmässä 2021–2022 olivat: Katariina Soanjärvi Jyväskylästä (pj.), Jouni Kivilahti Lahdesta,

Merja Nordling Espoosta, Marjut Nurmivuori Oulusta, Mikko Vatka Helsingistä, Nella Sepänheimo Rovaniemeltä, Nina Jorkama Porvoosta ja Sampo Anttila Vihdistä.

Ohjausryhmässä 2020–2021 olivat: Katariina Soanjärvi Jyväskylästä (pj.) Jouni Kivilahti Lahdesta, Merja Nordling Espoosta, Marjut Nurmivuori Oulusta, Mikko Vatka Helsingistä, Annina Lehtiö-Vainio Turusta, Nella Sepänheimo Rovaniemeltä, Sampo Anttila Vihdistä ja Anne Kihlman Mäntsälästä.

Digiryhmä

Digiryhmä oli Johtamisen verkoston asettama ja sen asiantuntijajäsenet valittiin alkujaan Teema-seminaarissa vuonna 2014. Ryhmän tehtävänä on tukea kunnallisen nuorisotyön digitalisaatiota. Ryhmä teki vuosittain toimintasuunnitelman ja raportoi sen etenemisestä Kanuunan ohjausryhmälle. Digiryhmä osallistui Johtamisen verkoston toimintaan ja työskenteli Arviointi ja dokumentointi -verkoston kanssa.

Digiryhmään kuuluivat: Kimmo Hölkki Lappeenrannasta. Jarmo Laitinen ja Marko Tiusanen Oulusta sekä Kanuunan henkilöstön edustajat.

Pienten kuntien edustajat

Pienten kuntien edustajat ovat omissa kunnissaan nuorisotyöstä vastaavia, jotka edustivat Kanuunan johtamisen verkostossa AVI-alueensa kaikkia pieniä kuntia. Edustajat ja heidän varaedustajansa ovat pienten kuntien itse valitsemia.

Viimeisellä osaamiskeskuskaudella valitut pienten kuntien edustajat

2023–2024

Etelä-Suomi

Sampo Anttila, Vihti
Pia Jaatinen, Siuntio (varajäsen)

Itä-Suomi

Virpi Tuovinen, Puumala

Lappi

Anitta Jaakola, Ranua
Heidi Hietala, Muonio (varajäsen)

Lounais-Suomi

Mia Konradsdal, Paimio

Länsi- ja Sisä-Suomi

Ninja Sironen, Soini
Mira Marski, Orivesi (varajäsen)

Pohjois-Suomi

Sanna Mäyrä, Oulainen

2021–2023

Etelä-Suomi

edustaja Sami Niskanen, Pyhtää
varaedustaja Lassi Puodinketo, Hollola

Itä-Suomi

edustaja Virpi Tuovinen, Puumala
varaedustaja Mika Turkka, Pielavesi

Lappi

edustaja Anitta Jaakola, Ranua
varaedustaja Heidi Pouttu, Muonio

Lounais-Suomi

edustaja Mirja Karppanen, Kaarina
varaedustaja Eetu Aaltonen, Merikarvia

Länsi- ja Sisä-Suomi

edustaja Moona Rätty, Juupajoki
varaedustaja Tiina Höylä-Männistö, Pietarsaari

Pohjois-Suomi

edustaja Sanna Mäyrä, Oulainen
varaedustaja Eija Järvenpää, Suomussalmi
(edustaja 1.12.23 >)

10 Resurssit ja henkilöstö

Resurssit				
Toimintavuosi	2020–2021	2021–2022	2022–2023	2023–2024
henkilöstökulut	261 842,28	357 580,42	324 181,50	
toimitilakulut	10 416,21	12 885,33	14 577,46	
ostopalvelut	84 054,06	97 339,83	131 063,30	
matkakulut	123,27	9 402,07	22 646,53	
muut kulut	16 124,87	15 079,25	24 454,53	Tätä kirjoitettaessa
kulut yhteensä	372 314,15 €	492 286,90 €	516 923,67 €	ei tiedossa.

Kanuunan henkilöstö palkattiin aina toimintavuodeksi kerrallaan määräaikaisiin työtehtäviin. Kaudella 1.4.2020–31.3.2024 Kanuunassa työskentelivät:

Suvi Lappalainen, verkostopäällikkö 1.4.2020–31.3.2024

Petra Göös, viestintäsuunnittelija 1.4.2020–31.3.2024

Juha Leskinen, suunnittelija 1.4.2020–31.3.2024

Reetta Möller, suunnittelija 1.2.2021.–31.3.2024

Riitta Mikkonen, suunnittelija 1.8.2022–31.3.2024 (Nuoska 1.4.2023–31.3.2024)

Riku Tähtinen, suunnittelija 17.10.2022–31.3.2024

Petra Mäki, suunnittelija 1.9.2021–8.1.2024

Nina Parviainen, suunnittelija (Nuoska) 8.4.2021–31.3.2023

Sanni Ikävalko, suunnittelija, 3.1.–30.6.2022 (työaika 60 %)

Reetta Tuominen, hankekoordinaattori 1.9.2021–31.3.2022

Emmi Piispanen, hankekoordinaattori 1.4.2021–23.8.2021

Anna-Kaisa Vihersalo, suunnittelija 13.8.2020–4.8.2021

Ulla-Riitta Moilanen, suunnittelija (Nuoska) 10.8.2020–31.3.2021

Susanna Holopainen, suunnittelija 1.8.–30.11.2020

11 Viimeiset sanat

Kanuunan perustivat vuonna 2006 nuorisotyöstä kunnissaan vastaavien joukko tukemaan omaa työtään. Kanuunaa ei perustettu haettavissa olevan rahan vuoksi, projektihallinnon pyörittämisen turvaamiseksi tai jonkun toisen työn kehittämiseksi, eikä myöskään jonkin toisen tahon määrittämän tarpeen vuoksi. Kanuuna perustettiin tekijöiden ja kunnissaan nuorisotyöstä vastaavien tarpeeseen.

Heti alussa työtä lähdettiin kehittämään kunnianhimoisesti yhdessä nuorisotyöntekijöiden ja tutkijoiden kanssa, ja ensimmäiset temaattiset verkostot käynnistyivät kehittämishankkeiden myötä. Alusta lähtien oli selvää, että nuorisotyön parhaita kehittäjiä ovat sen tekijät ja siitä vastaavat, ketkäpä muut? Koska Kanuunan rahoitus oli ensimmäiset reilut kymmenen vuotta todella pientä, noin yhden aluekoordinaattorin palkan verran vuodessa, ei Kanuunalla ollut resursseja toimia pääsääntöisesti kuin 28 suurimman kunnan kanssa. Toki mm. tutkimusjulkaisut, osa tapahtumista ja verkkosivut materiaaleineen olivat kaikkien hyödynnettävissä.

Syksyllä 2017 Kanuunan Johtamisen verkosto kokoontui päättämään osaamiskeskukseksi hakemisesta ja mahdollisista osaamiskeskustehtävistä. Osaamiskeskukseksi hakeutumista puolsi erityisesti resurssien kasvaminen niin, että toiminta voitaisiin ulottaa myös pieniin ja keskisuuriin kuntiin. Kaupunkimaisen nuorisotyön kehittämisverkosto haluttiin suunnata kunnallisen nuorisotyön kehittämisverkostoksi valtakunnallisesti. Kaikkien kuntien mukana olo nähtiin tärkeänä. Toisena tärkeänä resursseja edellyttävänä teemana nähtiin kunnallisen nuorisotyön digitalisaation kehittäminen kuntien tarpeista ja lähtökohdista. Digitalisaation hyödyntäminen erityisesti arvioinnin ja kehittämisen työkaluna oli vahva tavoite. Tiedon dokumentoinnin ja arvioinnin eteen oli tehty vuosia paljon työtä isolla porukalla. Haasteena taas syksyllä 2017 nähtiin valtion tiukasti ohjaaman oske-rahoituksen ja itsenäisistä kunnista koostuvan verkoston suhde, toisiko osaamiskeskus mukanaan ristiriitoja? Osaamiskeskukseksi Kanuuna toteuttaisi sovittuja tavoitteita, miten kävisi verkostolaisten osallisuuden ja totuttujen toimintatapojen? Syksyisin oli aina yhdessä päätetty tulevan vuoden kehittämiskohteet, osaamiskeskukseksi toteutettaisiin kaudelle asetettuja tavoitteita. Kanuunassa päätettiin kuitenkin hakea osaamiskeskukseksi, ja statuksen myötä resurssit moninkertaistuivat.

Kunnallinen nuorisotyö on kuntapalvelu, jota toteutetaan noin 85–90 % kunnan verorahoilla kunnan ja kuntalaisten, tässä tapauksessa erityisesti kohderyhmänsä nuorten tarpeista. Kunnan nuorisotyölle ei voi lähteä rakentamaan ulkopuolelta ”strategiaa”. Kunnan hallintokunnat palveluineen tulkitsevat, toki lakia noudattaen kunnan päättäjien vahvistamaa kuntastrategiaa, niin myös nuorisotyö. Nuorisotyö kunnassa vastaa työstään kuntalaisille, joita edustavat kunnan demokraattisesti valitut päättäjät.

Ensimmäinen osaamiskeskuskausi 2018–2019 lähti hyvin käyntiin. Ministeriössä Kanuunan asettamia tehtäviä muokattiin vain vähän vastaamaan ministeriön osaamiskeskukseksi asettamia tavoitteita. Olimme yhteisellä asialla ja tyytyväisiä rooliimme osaamiskeskukseksi. Lisääntyneet resurssit mahdollistivat toiminnan laajentamisen kaikille Suomen kunnille. Heti alussa lähdettiin kehittämään yhdessä pienten kuntien kanssa osallisuutta Kanuunan rakenteissa. Miten pienten kuntien ääni ja osaaminen saadaan mukaan Kanuunan toimintaan, sen tietävät parhaiten tietenkin pienten kuntien edustajat. Kauden suurponnistus oli dokumentointijärjestelmä Logbookin käyttöönotto ja koulutukset, nykyisten järjestelmien pohjatyö. Lyhyessä ajassa koulutettiin yli 1000 nuorisotyöntekijää ja kauden lopussa käyttäjiä oli yli 1500.

Toisen oske-kauden 2020–2024 alku oli kaoottinen. Ministeriön tavoitteena oli useamman toimijan yhteenliittymät. Osaamiskeskukset määritellään OKM:n strategisen ohjauksen välineeksi, mutta ohjaus loisti täydellisesti poissaolollaan. Nuorisualan toimijat pyrkivät järjestäytymään parhaansa mukaan, mutta aina kun konsortion uskottiin olevan koossa, toimintaa ”ohjattiin” tiputtamalla tai lisäämällä toimijoita, ja raastavat resurssineuvottelut aloitettiin taas uudelleen. Osaamiskeskustehtävät tulivat annettuina ja yksi toimija ja tehtävä tipahti vielä kalkkiviivoilla. Tavoitteet, tulosodotukset, toimenpiteet ja mittarit olivat vähintäänkin sekavat. Tehtävistä muodostettiin kuitenkin toimijoiden kesken tulkinnat ja tulkinnoille saatiin hyväksyntä ja lähdettiin

käytännöllisesti eteenpäin. Osaamiskeskusmalli suosii isoja nuorisoalan toimijoita ja oppilaitoksia, joilla on vankka valtionavustuspohja. Silloin osaamiskeskustoiminta on vain usein pieni osa toimijan kokonaisuutta. Nivelvaiheet tai ylimenokaudet eivät ole niin ratkaisevia. Olemassa oleva eri avustuksilla ylläpidetty hallintorakenne mahdollistaa toiminnan aloittamisen taukojenkin jälkeen. Kanuunalle Lahden kaupungin hallinnoimana tämä ei ole mahdollista ilman, että toimintaan käytetty raha olisi pois lahtelaisilta nuorilta. Siispä toiminta Kanuunana päättyy 31.3.2024.

Toisella kaudella monet tekemiset kiertyivät tavalla tai toisella Kyllin hyvän nuorisotyön arviointipaketin eli Kyllin ympärille. Tämä oli luonnollinen kehityskulku, joka perusta oli jo vuosien takana. Kanuunan tekemät nuorisotyön toiminnanohjausjärjestelmän vaatimusmäärittely ja rautalankamalli ovat niin tilastointijärjestelmä nuoDon, kuin Oulun kaupungin toiminnanohjausjärjestelmä Kompassin taustalla. Määrällisen tiedon kerääminen yhdessä sovitulla pelisäännöllä on yksi osa kunnallisen nuorisotyön arviointia ja tiedontuotantoa, mutta sellaisenaan irrallinen. Nuorisotyön haasteena on ollut työn määrittäminen ja sanallistaminen. Kanuunan eri verkostojen toiminnassa nuorisotyön perussuunnitelma eli NUPS on ollut tarkasteltavana jo vuodesta 2016 samoin kuin NUPS-prosessin toteuttaneiden kuntien kokemukset. NUPS-prosessin toteuttaminen haluttiin mahdollistaa mahdollisimman monelle kunnalle. Kyllin hyvän nuorisotyön kaikki osa-alueet nojaavat nuorisotyön suhdeteoriaan, niin myös toimintaan osallistuville nuorille suunnattu kysely, kuntalaiskysely ja kauden aikana valmistuneet laatukriteeristöt nuorisotyöntekijöille. Kyllin hyvän nuorisotyön arviointipaketti on ollut jo tähän mennessä suuri menestystarina ja se jatkuu edelleen niin kotimaassa kuin kansainvälisesti. Käyttäjämäärät puhuvat puolestaan. Toiminnanohjausjärjestelmä Kompassilla on pilotoitu jo toimintaan osallistuvien kysely. Jatkossa Kompassia käyttävät kunnat Suomessa ja Euroopassa voivat toteuttaa järjestelmällä määrällisen tiedon keräämisen lisäksi myös kyselyt ja itsearviointit sekä sopia yhteisesti tiedon yhteensovittamisesta kyllin hyväksi tunnusluvuksi. Kaikki Kanuunan materiaalit luovutetaan myös nuoDon käyttöön.

Onko Kanuuna käyttänyt oske-resurssejaan perustoimintansa pyörittämiseen? Ei, yksinkertaisesti vastattuna ei ole. Kanuunan rakennetta on hyödyntänyt sen osatoteuttajat ja kuntien nuorisopalvelut. Suomessa ei ole toista rakennetta, jolla tavoittaa lähes koko kunnallisen nuorisotyön kenttä ja laaja joukko muita alan toimijoita. Kuntien lisäksi viimeisen oske-kauden aikana noin 140 muuta alan toimijaa hyödynsi Kanuunan rakennetta, tapahtumia ja viestintää. Verkostot ja ryhmät ovat mahdollistaneet yhteisen kehittämisen, osallisuuden ja kentän äänen kuulemisen ja kuulumisen. Yhteistä kehittämistyötä ei tarvitse jalkauttaa, siihen on sitouduttu jo tehdessä.

Kunnalliselle nuorisotyölle on perustettu yhdistys vuoden 2023 lopussa. Kunnallisen nuorisotyön kehittämisverkosto Kanuuna olisi toivonut ministeriöltä pientä rahoitusta, esimerkiksi kahden aluekoordinaattorin vuosipalkan verran, ylimenokauden toimintaan.

Vie aikansa, ennen kuin nollasta aloittavan yhdistyksen toiminta pääse vauhtiin. Kanuunalaiset toivottavat kärsivällisyyttä ja menestystä yhdistykselle. Teillä on tärkeä tehtävä.